

Årsrapport 2024

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen.....	6
2.1	Verksamhetens utveckling	6
2.1.1	Redovisning av resultat.....	6
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	11
2.2	Uppföljning av kommunfullmäktiges budgetmål	12
2.2.1	Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.	12
2.2.2	Segregationen i Göteborg ska brytas.	13
2.2.3	Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.	14
2.2.4	Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.....	15
2.2.5	Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.....	15
2.2.6	Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.	16
2.2.7	Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.	17
3	Övrig uppföljning till kommunledningen.....	19
3.1	Väsentliga personalförhållanden.....	19
3.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR- perspektiv (nämnder)	19
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området.....	20
3.2	Ekonomisk uppföljning	21
3.2.1	Analys av årets utfall - Nämnder	21
3.2.2	Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder.....	21
3.2.3	Uppföljning av erhållna statsbidrag.....	23
3.3	Värdering av eget kapital	23
3.4	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	24
3.4.1	Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	24
3.4.2	Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning	25
3.4.3	Uppföljning av antal medarbetare per chef	27
4	Bokslut.....	28
4.1	Sammanfattande analys	28

4.2	Resultaträkning.....	29
5	Styrinformation till nämnden.....	30
5.1	Uppföljning huvudmannens systematiska kvalitetsarbete ..	30
5.2	Ekonomisk lägesrapport december.....	31
5.3	Uppföljning säkerhetsarbete 2024	33
5.4	Uppföljning av långsiktig plan och strategi för att möta behov av finskspråkig förskola 2022-2027.....	36
5.5	Uppföljning kränkingsärenden.....	37
5.6	Uppföljning visseblåsarärenden	37
5.7	Uppföljning av miljöplan.....	37
5.8	Delutvärdering sju timmars arbetsdag.....	41
5.9	Uppföljning åtgärder enligt samlad riskbild 2024.....	43
5.10	Uppföljning av åtgärder utifrån stadsrevisionens rekommendationer	51
6	Redovisning av nämndens och styrelsens uppdrag	63
6.1	Redovisning av uppdrag från Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen i och utanför budget.....	63
6.2	Redovisning av nämndens egna uppdrag.....	70

1 Sammanfattning

Under 2024 har kommunen uppfyllt kravet i skollagen att erbjuda förskoleplats inom fyra månader. Majoriteten av förskolorna bedöms fortsatt ha god eller mycket god kvalitet. Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges budgetmål bedöms förskolenämndens verksamhet överlag utvecklas i positiv riktning. Inom vissa områden, som till exempel sjukfrånvaro, uppsökande verksamhet och avfallshantering, krävs mer arbete för att bidra till ökad måluppfyllelse. I årets medarbetarenkät har medarbetarna och cheferna lämnat ett bättre resultat inom i princip alla områden.

Åtgärder och anpassningar

Den budgetram som nämnden tilldelades inför 2024 räckte inte för att täcka verksamhetens dåvarande kostnadsnivå. Det behövdes därför genomföras besparingar och effektiviseringar för att nå en budget i balans. Samtidigt behövde många förskolor anpassa sin organisation till ett minskat barnantal. Under våren genomfördes stora anpassningar och effektiviseringar. Fokus låg på att behålla utbildad och tillsvidareanställd personal, vilket medfört att andelen förskollärare ökat något för förskolorna som helhet. Användningen av timvikarier minskade kraftigt och många tidsbegränsade anställningar avslutades.

Förbättrade ekonomiska förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna förbättrades när kommunfullmäktige beslutade om att höja förskolenämndens budgetram med 100 miljoner kronor. Eftersom antalet barn förväntades minska och lokalkostnaderna öka även under 2025 behövde verksamheten planera hur tillskottet skulle användas för bäst effekt utifrån förutsättningarna. Planen kunde inte genomföras fullt ut, då det tog tid att tillgodose det stora behovet av både timvikarier och tidsbegränsade anställningar. Samtidigt blev antalet barn i förskolan under hösten färre än beräknat, vilket inneburit lägre kostnader.

Efter kommunfullmäktiges budgetbeslut för 2025 stod det klart att inga ytterligare effektiviseringar krävdes nästa år. Under november och december började verksamheten därför öka rekryteringen av tillsvidareanställd personal.

Utveckling och insatser

I januari 2024 infördes en ny ledningsorganisation för att skapa en enklare, tydligare och närmare styrning. Förändringen minskade antalet beslutsnivåer och klargjorde roller och ansvar. Det har lett till en mer effektiv styrning av verksamheten. Den nya ledningsorganisationen bedöms bland annat ha bidragit till det förbättrade resultatet i medarbetarenkäten och underlättat anpassning- och effektiviseringsarbetet.

Sjukfrånvaron har varit fortsatt hög men oförändrad jämfört med föregående år. Under året har det tagits ett större grepp om frågan och en ny strategi för en hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro har arbetats fram. Två bemanningsenheter med tillsvidareanställd personal har startats för att öka kontinuiteten och kvaliteten för både barn och medarbetare. På sikt förväntas detta även bidra till en bättre arbetsmiljö och lägre sjukfrånvaro. Det har också påbörjats en rad insatser för att förbättra chefernas förutsättningar och stärka ledarskapet.

Under 2024 har förvaltningen arbetat med att stärka sin förmåga att kunna möta att antalet barn i förskoleålder minskar. En process för att granska planerade nybyggnationer har tagits fram, och nämnden har identifierat vilka planeringsområden som ska användas för att bedöma framtida lokalbehov. Arbetet med att förbättra avvecklingsprocessen och planeringen av platser på förskolor för effektiv resursanvändning och möta efterfrågan har påbörjats. Verksamheten har även börjat arbeta mer aktivt med personalplanering än tidigare.

Det arbete som genomförts under 2024 förväntas sammantaget bidra till bättre förutsättningar för framtiden.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

Under 2024 har samtliga barn erbjudits plats inom fyra månader enligt Skollagens krav (kap 8 §14).

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Redovisning av resultat

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

	2024	2023	2022
Nettokostnadsutveckling (%)	1,0	6,2	4,2
Personalvolymsutveckling (%)	-8,3	1,0	0,7
Utveckling antal barn i egen förskoleverksamhet (%)	-1,3	0,5	-1,2

Fotnot: Utveckling antal barn i egen förskoleverksamhet avser medelvärde mars/oktober. Måttet personalvolymsutveckling avser utveckling av antalet årsarbetare

Den ursprungliga ramen som kommunfullmäktige tilldelade förskolenämnden i samband med beslut om budget inför 2024 förde med sig ett effektiviseringsbehov. Den negativa befolkningsutvecklingen innebar dessutom att det behövde genomföras anpassningar för att möta det minskande barnantalet.

För att nå en budget i balans genomfördes ett omfattande anpassnings- och effektiviseringsarbete under våren. I första hand minskades användandet av timvikarier och tidsbegränsade anställningar avslutades. En viktig framgångsfaktor var att verksamheten började arbeta mer aktivt med personalplanering.

Den 21 mars 2024 beslutade kommunfullmäktige om att höja förskolenämndens ram med 100 miljoner kronor. Eftersom antalet barn förväntades minska även under 2025 och lokalkostnaderna förväntades öka behövde verksamheten, för att undvika ett större omställningsbehov inför 2025, tänka strategiskt kring hur tillskottet skulle användas. Verksamheten bestämde att tillskottet skulle användas under hösten och tog fram en plan för hur tillskottet skulle nyttjas.

Under hösten har planen inte kunnat genomföras fullt ut på grund av att det tagit tid att mätta förskolornas omfattande rekryteringsbehov, både vad gäller timvikarier och tidsbegränsade anställningar. Det blev också färre barn än beräknat i förskoleverksamheten under hösten, vilket inneburit lägre kostnader.

Efter kommunfullmäktiges beslut om budget 2025 i november stod det klart att inga ytterligare effektiviseringar behövs nästa år. I november och december har verksamheten börjat rekrytera tillsvidareanställd personal i större utsträckning.

De verksamheten är till för

Under november 2024 gjorde rektorerna en bedömning avseende kvaliteten i verksamheten. Resultatet från rektorernas bedömning visar att de flesta barnen i staden fortsatt möter en god kvalitet. Av de 271 förskolor som ingår i resultatredovisningen, motsvarande 77 procent av de kommunala förskolorna i Göteborg, bedömer rektorerna att 70 procent har god kvalitet, 19 procent mycket god kvalitet och 11 procent mindre god kvalitet. Jämfört med föregående år är den procentuella fördelningen i stort sett oförändrad, och majoriteten av förskolorna bedöms ha god eller mycket god kvalitet.

Även om kvaliteten i verksamheten överlag bedöms som god finns det fortfarande enskilda förskolor med sämre kvalitet där insatser krävs. För att säkerställa en god kvalitet på samtliga förskolor har verksamheten under 2024 påbörjat ett arbete med att utveckla och förtydliga systematiken för planering och uppföljning kopplat till huvudmannauppgiften. Arbetet med att säkerställa en god kvalitet på samtliga förskolor kommer fortsätta under 2025.

Hur, eller om, upplevelsen bland vårdnadshavarna har förändrats under 2024 är svårt att dra större slutsatser kring, då förskoleenkäten besvarades av vårdnadshavarna redan under januari och februari. Enligt enkätresultatet från våren är vårdnadshavarna generellt mycket nöjda. Över 90 procent upplever att barnen är trygga och trivs på förskolan samt att förskolan uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.

I ett medarbetarperspektiv

Trots ett ansträngt ekonomiskt läge har medarbetarna och cheferna i verksamheten lämnat ett bättre resultat i medarbetarenkäten inom i princip alla områden. För medarbetarna är resultatet förbättrat inom alla områden, förutom område styrning och område löneprocess. Chefernas resultat är förbättrat inom samtliga områden. Störst förbättring för cheferna syns inom arbetsbelastning/återhämtning och ledarskap. Den justerade ledningsorganisationen bedöms vara en bidragande faktor till det förbättrade resultatet, samt att verksamheten lagt mycket tid på kommunikation och att skapa en tillsammansanda. Det har också genomförts insatser i verksamheten för att skapa enklare, tydligare och närmare styrning, vilket också kan vara en bidragande orsak.

Även om resultatet i medarbetarenkäten har förbättrats är arbetsbelastning och återhämtning ett område som behöver prioriteras både för medarbetare och chefer. Enligt nämndens genomförandeplan och budget inför 2025 utgör medarbetarnas arbetsmiljö och chefernas förutsättningar två av de mest centrala utvecklingsområdena för verksamheten. Under 2025 finns det i nämndens planering med en rad insatser som ska genomföras i verksamheten för att förbättra medarbetarnas arbetsmiljö och chefernas förutsättningar.

Nedan följer en fördjupad analys utifrån måtten i tabellen avseende volym-, intäkt- och kostnadsutveckling. Den fördjupade analysen stärker beskrivningen gällande verksamhetens utveckling.

Nettokostnad

Nettokostnadsutvecklingen för 2024 jämfört med föregående år är 1,0 procent. Att nettokostnadsutvecklingen ökat, trots att personalvolymsutvecklingen och antal barn i egen förskoleverksamhet minskat, förklaras av:

- Generella indexuppräknings
- Höjt PO-pålägg
- Ökade lokalkostnader

Personalvolym

Personalvolymsutvecklingen för 2024 jämfört med föregående år är -8,3 procent. Förklaringen till den negativa utvecklingen är det omfattande anpassnings- och effektiviseringsarbete som genomfördes under våren 2024.

Eftersom verksamheten prioriterat att bibehålla kompetens och tillsvidareanställd personal skiljer sig personalvolymsutvecklingen åt mellan olika anställningsformer och befattningar, se vidare under avsnitt 3.1.1.

Antal barn i egen förskoleverksamhet

Antalet barn i egen förskoleverksamhet har minskat under 2024. I relation till föregående år har antalet barn minskat med 1,3 procent.

Inför 2024 hade nämnden räknat med att antalet barn skulle minska med 0,7 procent jämfört med 2023. Under våren minskade antalet barn i linje med den minskning som budgeterats, och i samband med delårsrapport augusti bedömde nämnden att även utfall på helår i princip skulle vara i linje med den budgeterade nivån (-1,0 procent).

Under hösten har antalet barn i egen förskoleverksamhet varit lägre än vad nämnden förväntat. Verksamheten bevakar vad den utökade minskningen under hösten innebär inför 2025.

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

	2024	2023	2022
Andel barn 1-5 år inskrivna i verksamhet av befolkningen (%)	85,9	85,6	84,1
Antal barn 1-5 år inskrivna i verksamhet av befolkningen	29 193	29 589	29 444
-varav i pedagogisk omsorg	303	335	393
Andel barn 3-5 år inskrivna i verksamhet av befolkningen (%)	96,3	95,5	95,3
Antal barn 3-5 år inskrivna i verksamhet av befolkningen	18 907	18 720	18 845
Andel barn 1-5 år boende i Göteborg inskrivna i kommunal verksamhet (%)	83,1	83,2	82,8
Andel barn 1-5 år boende i Göteborg inskrivna i fristående verksamhet (%)	16,9	16,8	17,2
Andel förskollärare (%)	37,7	37,4	37,4
Antal barn per heltid	5,3	5,0	4,8

Fotnot: Andel barn 1-5 år inskrivna i verksamhet av befolkningen avser oktober respektive år. Antal barn i verksamhet i befolkningen avser medelvärde mars/oktober oavsett regi. I utfall mars respektive år ingår även placerade barn som fyller sex år under året vilket börjat i förskoleklass i augusti. Andel barn 1-5 år boende i Göteborg inskrivna i kommunal/fristående verksamhet avser genomsnitt mars/oktober. Andelen förskollärare (med legitimation) och antalet barn per heltid avser oktober. Måtten utgår ifrån faktisk tjänstgöringsgrad och beräknas utifrån uppgifter från Skolverket, Nekksus och IST Analys och avser viss- och tillsvidareanställd pedagogisk-resurs/stödpersonal enligt SCB:s definition dit måttet rapporteras i oktober varje år. I uppgiften om antalet barn ingår även barn med skyddad adress.

Antal respektive andel barn i förskoleverksamhet

Antalet barn i förskoleverksamhet har minskat under 2024. Det är antalet barn i åldersgruppen 1–2 år som minskat. Minskningen beror på den senaste befolkningsutvecklingen i Göteborgs Stad med färre antal födda barn. Andelen barn av befolkningen som är inskrivna i förskoleverksamheten har däremot ökat med 0,3 procentenheter.

Förklaringen till att andelen barn som skrivs in i förskoleverksamhet har ökat är framför allt att:

- Det på grund av att det föds färre barn blir en högre andel äldre barn (3–5 år).
- Barn med skyddad adress ingår i statistiken gällande inskrivna barn från och med 2024.
- Inflyttningen minskat och utflyttningen ökat i socioekonomiskt utsatta områden.
- Invånare har avregistrerats från folkbokföringen, det vill säga färre invånare kvarstår som folkbokförda i Sverige enligt Skatteverkets register.

Verksamheten har också under året genomfört riktade insatser i syfte att öka andelen barn som skrivs in i förskoleverksamhet.

Fristående verksamhet

I nämndens ansvar ingår att följa upp och kontrollera den verksamhet som sköts av fristående utförare.

16,9 procent av barnen (1–5 år) i Göteborgs stad som är inskrivna i verksamhet är inskrivna i fristående förskola eller pedagogisk omsorg. Andelen barn som är inskrivna i fristående verksamhet har varit relativt konstant de senaste åren.

Andelen förskollärare är generellt lägre i de fristående förskolorna i jämförelse med de kommunala förskolorna i Göteborgs Stad. Under 2023 (de senaste tillgängliga uppgifterna för fristående verksamhet) var andelen förskollärare i de fristående förskolorna 27 procent jämfört med 37,4 procent i de kommunala förskolorna.

Sett till antal barn per heltid är det i genomsnitt färre barn per heltid i de fristående förskolorna. Under 2023 hade de fristående förskolorna i Göteborgs stad i genomsnitt 4,7 inskrivna barn per årsarbetare, jämfört med 5,0 i kommunala förskolor.

Nämnden genomför tillsyn av den fristående verksamheten. Syftet med tillsynen är både att granska och att ge råd och vägledning till de fristående verksamheterna. Under 2024 har tillsyn genomförts på 47 fristående enheter. Ett extra fokusområde för tillsynsarbetet under 2024 har varit att granska olika kvalitetsfaktorer, som det systematiska kvalitetsarbetet, lärmiljöer och uppdraget för olika roller i verksamheten. Det har påbörjats ett utvecklingsarbete under året för att effektivisera och förenkla tillsynsarbetet. Utvecklingsarbetet fortgår under 2025.

Antal barn per heltid

Effektiviseringsarbetet som genomfördes under våren innebar att antalet barn per heltid ökade. I samband med delårsrapport augusti framgick att antalet barn per heltid hade ökat med 0,4 barn i jämförelse mellan maj 2024 och maj 2023. Även under hösten 2024 har det varit fler barn per heltidsanställd i relation till föregående år. Under hösten är skillnaden dock något mindre.

Andel förskollärare

Andelen förskollärare har ökat med 0,3 procentenheter i jämförelse med föregående år. Det handlar dock inte om en reell ökning. Ökningen är en effekt av att verksamheten prioriterat att behålla utbildad personal i samband med anpassnings- och effektiviseringsarbetet.

Den verkliga effekten syns på måttet antal barn per förskollärare som ökat med 0,8 barn, från 13,3 i oktober 2023 till 14,1 i oktober 2024. Anledningen till att antalet barn per förskollärare har ökat trots att verksamhetens inriktning varit att behålla utbildad personal är den anställningsbegränsning som gällt fram till september 2024. När förskollärare slutat på grund av frivillig eller naturlig avgång har behovet i första hand täckts via den interna omställningsprocessen vilket därmed inneburit att antalet förskollärare minskat.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

<i>Orsak till att avvikelsen uppstått</i>
<i>Konsekvenser för de verksamheten är till för</i>
<i>Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer</i>
<i>Ekonomiska konsekvenser</i>
<i>Vidtagna åtgärder</i>

Fotnot: Förskolenämnden har inga väsentliga avvikelser att rapportera.

2.2 Uppföljning av kommunfullmäktiges budgetmål

2.2.1 Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.

Förskolenämnden omhändertar målet genom förvaltningens insatser kopplat till:

- Huvudmannens kvalitetsarbete
- Lärmiljöer
- Tidiga insatser

Nedan återfinns en beskrivning över vilka insatser som genomförts inom respektive område under 2024.

Huvudmannens kvalitetsarbete

För att förstärka arbetet med att säkerställa god kvalitet på alla förskolor har förskoleförvaltningen påbörjat ett utvecklingsarbete med systematiken för planering och uppföljning kopplat till huvudmannauppgiften. Genom att huvudmannens systematik utvecklas kan resurser riktas och åtgärder vidtas för att säkerställa kvaliteten på utbildningen. Ett förslag på en utvecklad systematik har arbetats fram under hösten och förankringsarbetet är påbörjat. Under våren 2025 fortsätter arbetet med beslut om och implementering av den nya systematiken.

Lärmiljöer

Genom ett kontinuerligt arbete med att utveckla tillgängliga, ändamålsenliga och trygga lärmiljöer kan alla barn ta del av utbildning och undervisning oavsett funktionalitet. Detta följs upp inom det systematiska kvalitetsarbetet genom skriftliga analyser, kvalitetsdialoger och rektorers bedömningar av lärmiljöernas kvalitet per förskola.

Förvaltningen har en långsiktig strategi för att öka kvaliteten i undervisningen och erbjuda alla barn en stimulerande och språkutvecklande lärmiljö. Uppföljningar har visat att förutsättningarna skiljer sig åt främst utifrån en variation i personalens språkliga medvetenhet. Här har förvaltningen påbörjat att rikta insatser både till barn och personal.

Genom att förvaltningen arbetar med att utveckla tillgängliga och trygga lärmiljöer kan alla barn ta del av utbildning och undervisning. Det sker framför allt i det främjande och förebyggande värdegrundsarbetet samt genom det kontinuerliga arbetet med Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Under november 2024 gjorde rektorerna en bedömning av lärmiljöernas kvalitet. Resultatet från rektorernas bedömning visar att de flesta barnen i staden möter en god kvalitet. Av de 271 förskolor som ingår i resultatredovisningen, motsvarande 77 procent av de kommunala förskolorna i Göteborg, bedömer rektorerna att 70 procent har god kvalitet, 19 procent mycket god kvalitet och 11 procent mindre god kvalitet.

Tidiga insatser

Förvaltningen har under 2024 fortsatt arbeta med främjande och förebyggande insatser med olika samverkansparter för att bidra till trygga uppväxtvillkor och kompensera för skillnader mellan barns olika förutsättningar. Genom samverkan med externa parter riktas insatser som stöd i förskolornas kvalitetsarbete.

Nämnden bidrar till måluppfyllelsen för aktuellt KF-mål genom arbetet som beskrivs ovan. Arbetet med riktade insatser och resurser förväntas framför allt bidra till ökad måluppfyllelse i ett långsiktigt perspektiv.

2.2.2 Segregationen i Göteborg ska brytas.

Förskolenämnden omhändertar målet genom förvaltningens insatser kopplat till fyra olika områden enligt beskrivning nedan.

Uppsökande verksamhet

Förvaltningen har under 2024 vidareutvecklat sina arbetssätt för att få fler barn att delta i förskola. Den primära målgruppen är vårdnadshavare i särskilt utsatta områden. Samverkan mellan öppna förskolan, brobyggare och andra samverkansaktörer är etablerat och sker regelbundet. Under hösten har även ett flertal riktade kommunikationsinsatser om öppen förskola genomförts.

Förvaltningens möjlighet att nå målgruppen för information och skapa kontakt försvåras delvis av desinformationskampanjer samt bristande tillförlitlighet kring familjernas folkbokföringsadresser.

Uppsökande verksamhet ingår som en del i nämndens inringade utvecklingsområden inför 2025. Utvecklingsarbetet kommer därmed fortgå även under nästa år.

Utbildad personal

Förvaltningen har under 2024 fortsatt arbetet med kompetenshöjande utbildningsinsatser för befintlig personal. Vidare har förvaltningen börjat anpassa stöd för medarbetare och chefer i socioekonomiskt utsatta områden.

Språkutveckling

Förvaltningen har genomfört satsningar för att förstärka språkutvecklingen för både personal och barn. Satsningarna har riktats till de förskolor som har störst behov. Förskolorna har fått stöd genom riktade utvecklingsinsatser inom bland annat högläsning, dialogiska samtal, flerspråkighet, minoritetsspråk och vårdnadshavares roll i barns språkutveckling. Genom förvaltningens arbete har ökad kännedom om och användning av dessa insatser förbättrat undervisningen och det systematiska kvalitetsarbetet.

Förvaltningen deltar också i ett treårigt SKR-projekt där insatsen språkträning för utlandsfödda kvinnor erbjuds på sju öppna förskolor i stadens utsatta områden. Insatsen möjliggör etablering på arbetsmarknaden samt introduktion till att vara en del av det svenska samhället och svensk förskoleverksamhet.

Tidiga insatser

Arbetet med främjande och förebyggande insatser med olika samverkansparter för att motverka utanförskap och främja integration har fortsatt under 2024. Bland annat handlar det om:

- Implementering av barnhälsonätverk
- Föräldraskapsstödsutbildning
- Samordning vid familjecentraler
- Utbildning för samordnad individuell plan (SIP)
- Polissamverkan

Vidare har förvaltningen deltagit aktivt i stadens avtalsprocess för familjecentrerat arbetssätt 2026–2028 och förtydligat förskolans roll i kommungemensamma frågor som trygghet, folkhälsa och samhällsplanering.

Måluppfyllelsen för stadens höga ambitionsnivå är beroende av samverkan mellan olika förvaltningar och externa aktörer. Förskoleförvaltningen tar ansvar på olika nivåer genom ovanstående arbete och i ett långsiktigt perspektiv. Nämnden bidrar därmed till måluppfyllelsen för aktuellt KF-mål.

2.2.3 Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.

Förskolenämnden omhändertar målet genom förvaltningens arbete utifrån framtagna plan för kompetensförsörjning.

Förvaltningen har i kompetensförsörjningsplanen identifierat åtta strategier som är viktiga för att möta verksamhetens utmaningar idag och kommande år. Strategierna handlar exempelvis om att stärka ledarskapet, förlänga arbetslivet, stödja medarbetares utveckling, prioritera arbetsmiljöarbetet, använda kompetensen rätt och att rekrytera bredare.

Utifrån strategierna i kompetensförsörjningsplanen har förvaltningen bland annat:

- Genomfört kompetenshöjande insatser i svenska språket, valideringsutbildningar till barnskötare samt utbildning i ledarskap för förskollärare.
- Tagit fram ny introduktion samt avgångsrutin för medarbetare och chefer.
- Påbörjat insatser för att förbättra chefers organisatoriska förutsättningar och stärka ledarskapet.
- Utvecklat en chefs- och ledarutvecklingsplattform och som en del i det påbörjat framtagandet av ett mentorsprogram för nya chefer.

Antalet barn i förskoleålder minskar, vilket innebär att verksamheten behöver anpassa sin personalorganisation i takt med de förändrade behoven. Anpassningsarbetet kan bidra till förvaltningens arbete med att säkerställa rätt kompetens på rätt plats i organisationen. Inriktningen under året har varit att prioritera kompetens samt tillsvidareanställd personal och att minska andelen utbildade samt tim- och visstidsanställda. Nämnden har bidragit till måluppfyllelsen för det aktuella målet genom detta anpassningsarbete då andelen utbildad personal har ökat i relation till föregående år. Samlat har andelen förskollärare och barnskötare ökat från 86,8 procent i oktober 2023 till 89,8 procent i oktober 2024. Specifikt har andelen förskollärare ökat från 37,4 procent till 37,7 procent och andelen barnskötare har stigit från 49,4 procent till 52,1 procent.

Förvaltningen har även stort fokus på arbetsmiljöarbete. Hög sjukfrånvaro är en utmaning för verksamheten. Förvaltningen har därför tagit fram en ny strategi för en hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro 2024–2026 med utvecklade arbetssätt och åtgärder som ingående delar. Arbetssätt enligt den nya strategin påbörjades i december 2024.

2.2.4 Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.

Målet berör förskolenämnden i begränsad omfattning.

Nämnden omhändertar målet genom:

- Att förvaltningen arbetar för att skapa förutsättningar för gröna ytor i utemiljön via stadsplanering i ett tidigt skede, genom samverkan inom staden.
- Åtgärder som främjar biologisk mångfald.

Nämndens miljöplan innehåller en inriktning om att förvaltningen ska arbeta med biologisk mångfald inom ramen för fastighetsprocessen. Under 2024 har arbete med att implementera miljöplanen i fastighetsprocessen pågått.

Vidare har förvaltningen deltagit i stadsutvecklingsprocesserna för att bevaka att nyckeltalen för friyta följs. Det har handlat om att säkerställa att det genomförs en konsekvensanalys när nyckeltalen anpassas, eftersom mindre ytor har en negativ effekt för barnen och för andelen grönyta.

2.2.5 Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

Förskolenämnden omhändertar målet genom förvaltningens systematiska arbete utifrån nämndens beslutade miljöplan. I miljöplanen finns det tre miljömål om återbruk, avfall och livsmedel.

Nedan följer en kortfattad beskrivning över förvaltningens arbete med målen under 2024 och utveckling kopplat till relevanta nyckeltal. En mer detaljerad beskrivning återfinns i avsnitt 5.7.

Återbruk

Under året har förvaltningen påbörjat arbetet med att ta fram en process för återbruk och gjort insatser för att förbättra förutsättningarna att arbeta med återbruk.

Mängden möbler som slängs har minskat jämfört med 2023. Fem av totalt åtta nybyggnationer och större renoveringar som färdigställdes under året har haft inslag av återbruk.

Avfall

Insatser kopplat till avfallsmålet handlar om att öka förvaltningens kunskap och kompetens. En avfallskartläggning har använts för att identifiera strukturella utmaningar och hinder. Stödmaterial för förvaltningens avfallshantering har tagits fram. Vidare har förvaltningen tagit fram ett avfallskoncept för förvaltningens mötescenter.

Förvaltningens totala avfallsmängder har minskat med 3,2 procent jämfört med 2023.

Andelen arbetsplatser som kan sortera sitt avfall enligt lagkrav är avgörande för att förvaltningen ska nå avfallsmålet i nämndens miljöplan. I nuläget finns det tillräcklig information om 72 procent av arbetsplatserna för att avgöra om avfallet kan sorteras enligt lagkrav. Informationen visar att det endast är 20 procent av de 72 procenten som kan sortera avfallet enligt lagkraven. Resterande 52 procent kan inte sortera avfallet enligt lagkraven. Här krävs därmed åtgärder för att nämndens avfallsmål ska kunna nås.

Livsmedel

Under året har förvaltningen genomfört ett pilotprojekt för att arbeta med att minska tallrikssvinnet. Vidare har medarbetare inom Intern service genomfört en utbildning om minskat matsvinn och åtgärdsplaner tagits fram för minskat matsvinn i respektive kök.

Utveckling nyckeltal mellan 2023–2024:

- Matsvinnet från produktion och servering har minskat med 4,4 procent
- Klimatutsläppen från planerad matsedel 2024 har minskat med 16 procent
- Andelen ekologiska livsmedel har minskat från 37 procent till 32 procent

Minskningen avseende ekologiska livsmedel beror på det initialt ansträngda ekonomiska läget under 2024.

Sammantaget visar uppföljningen av miljömålen och dess nyckeltal för 2024 en övergripande positiv utveckling jämfört med föregående år. Insatserna under året har haft viss effekt men det krävs en ökad takt på arbetet för att nå målen till 2030. Inom vissa områden krävs det också åtgärder för att målen i miljöplanen ska kunna uppnås. Bedömningen är därmed att nämnden i nuläget till viss del bidrar till måluppfyllelse för det aktuella målet från kommunfullmäktige.

2.2.6 Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.

Under 2024 har målet omhändertagits genom förvaltningens insatser inom följande områden:

En tydlig och ändamålsenlig process för att säkra platstillgången

Under året har rutiner och arbetssätt för processen säkra platstillgången setts över. Fokus har legat på att förbättra samverkan och öka den gemensamma förståelsen för processen. Dessa åtgärder har gett resultat då arbetet med planeringen av platser inför 2025 fungerat väl. Förvaltningen har under 2024 även påbörjat flera insatser för att utveckla uppföljningen av platstillgången för att ge förbättrade möjligheter till analys och strategiska ställningstagandet. Dessa insatser kommer fortgå under 2025.

En ändamålsenlig och resurseffektiv lokalförsörjning

Under 2024 har förskolenämnden fattat beslut om vilka planeringsområden som ska tillämpas vid bedömningen av behov av nya förskolor. Förvaltningen har även tagit fram en rutin för översyn av framtida renoveringar och nybyggnationer samt börjat se över förvaltningens lokalbestånd och ta fram en plan för att lämna lokaler.

De insatser som genomförts för att minska framtida lokalkostnader i kombination med en effektivare planering förväntas på längre sikt bidra till att det blir mer resurser över till kärnverksamheten.

Digitalisering som bidrar till effektivisering av processer och minskad administration

Förvaltningen har under 2024 tagit fram och infört flera nya digitala tjänster som förväntas effektivisera och minska det administrativa arbetet. Förvaltningen har även tagit fram en rapport kring hur AI kan minska administrationen. Rapporten ger flertalet rekommendationer på såväl strategisk som operativ nivå. Arbetet med dessa rekommendationer påbörjas under 2025.

Utveckling av uppföljningsarbetet för att säkerställa en god resursanvändning

Under 2024 har statistikverktyget Qlik implementerats för förenklad uppföljning av nyckeltal och utfall på samtliga nivåer. Utveckling av verktyget och arbetet med analyser kommer att fortgå under 2025. Under året har förvaltningen genomfört en organisationsförändring på avdelningarna Kvalitet och Styrning och ledning som påverkar arbetet med planerings- och uppföljningsprocessen.

Organisationsförändringen har lett till ökade förutsättningar för utveckling av förvaltningens arbete med planerings- och uppföljningsprocessen. Utvecklingen av planerings- och uppföljningsprocessen kommer även fortgå under 2025.

2.2.7 Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Förskolenämnden omhändertar målet genom förvaltningens arbete kopplat till ny strategi för hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro 2024–2026, samt till förvaltningens kompetensförsörjningsplan där arbetsmiljö och arbetsvillkor ingår som centrala delar.

Förvaltningens kompetensförsörjningsplan innehåller ett brett spektrum av åtgärder. Pågående delar är exempelvis kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare inom språkutveckling och utveckling av en chefs- och ledarutvecklingsplattform för att stärka chefer och ledare i sitt uppdrag.

Utgångspunkten för förvaltningens arbete kopplat till arbetsmiljö är att tidigt fånga upp risker för ohälsa, synliggöra positiva arbetsmiljöfaktorer, säkra upp det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbeta med aktiva åtgärder. För ytterligare fokus på frågan har en ny strategi för en hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro 2024–2026 med utvecklade arbetssätt och åtgärder som ingående delar arbetats fram. Implementering har genomförts under hösten 2024. Verksamheten ser att det omfattande arbetet med anpassnings- och effektiviseringsåtgärder har påverkat förutsättningarna för arbetet med att sänka sjukfrånvaron samt förbättra arbetsmiljön.

I jämförelse mot samma period föregående år har den totala sjukfrånvaron ökat från 10,5 procent till 10,8 procent. Det är sjukfrånvaron från 15 dagar som har ökat med 0,6 procentenheter. Sjukfrånvaron 1–14 dagar har minskat med 0,3 procentenheter. Utifrån att sjukfrånvaron fortsatt är hög i verksamheten är bedömningen därmed att nämnden ännu inte bidragit till måluppfyllelsen för målet i detta avseende.

Förutom sjukfrånvaron är medarbetarenkäten en viktig värdemätare kopplat till målet. I resultatet från medarbetarenkäten ser förvaltningen ett förbättrat resultat inom alla områden för medarbetare, med undantag för styrning och löneprocess.

Även cheferna är nöjdare och enligt svaren är det framsteg inom samtliga områden. Störst förbättring för cheferna syns inom arbetsbelastning/återhämtning och ledarskap. Cheferna i förskoleförvaltningen är nöjdare än cheferna inom staden och ligger högt över genomsnitt särskilt gällande lön, utveckling och motivation. Höga värden på kommunikationsindex är gemensamt för medarbetare och chefer. Ökad trygghet på arbetsplatsen framkommer i svaren från både medarbetare och chefer.

Även om enkäten visar framsteg vad gäller arbetsbelastning och återhämtning är det fortsatt ett utvecklingsområde för verksamheten.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Väsentliga personalförhållanden

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv (nämnder)

	2024	2023	2022
Total sjukfrånvaro (%)	10,8	10,5	11,2
Förvaltningsextern personalomsättning (%)	3,9	9,2	9,9
Antal årsarbetare	6152,6	6708,8	6639,9

Antal årsarbetare 2024 har minskat med 8,3 procent jämfört med 2023. Förklaringen till utvecklingen är det omfattande anpassnings- och effektiviseringsarbete som förvaltningen genomfört under våren 2024. Förvaltningen har i omställningsarbetet prioriterat att bibehålla kompetens och tillsvidareanställd personal, vilket gör att antal årsarbetare skiljer sig åt mellan olika anställningsformer och befattningar. Det är i första hand tim- och tidsbegränsat anställda, och då årsarbetare för utbildad personal, som har minskat. Förvaltningen har minskat antal årsarbetare för tillsvidareanställda med 2 procent, tidsbegränsade anställda med 37,7 procent och timanställda med 56,5 procent jämfört med 2023. Årsarbetare för förskoleassistenter har minskat med 33,2 procent. För barnskötare och förskollärare har årsarbetare minskat med 2,9 respektive 7,3 procent, jämfört med 2023.

Förvaltningen har under 2024 ökat sjukfrånvaron jämfört med 2023, från 10,5 procent 2023 till 10,8 procent 2024. Förändringen är i första hand en effekt av det anpassnings- och effektiviseringsarbetet som verksamheten genomfört. Bland annat på grund av att andel arbetad tid utförd av tidsbegränsat anställda har minskat.

Personalomsättningen har minskat från 9,2 procent 2023, till 3,9 procent 2024. Det beror framför allt på förvaltningens ekonomiska förutsättningar och restriktioner för att rekrytera. Förvaltningen bedömer också att lågkonjunkturen i samhället har varit en bidragande orsak.

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Förvaltningens bedömning utifrån ett HR-perspektiv är att grunduppdraget kan genomföras på kort och lång sikt, men att det finns utmaningar. Utmaningarna är framförallt kopplade till arbetsmiljö, sjukfrånvaro, chefers förutsättningar samt kompetensförsörjning på längre sikt.

Förvaltningen har under 2024 fortsatt att arbeta utifrån kompetensförsörjningsplanen som togs fram 2023. I planen finns åtta strategier identifierade, som mest relevanta för verksamhetens utmaningar idag och kommande år. Strategierna handlar exempelvis om att stärka ledarskapet, stödja medarbetares utveckling, prioritera arbetsmiljöarbetet, använda kompetensen rätt och att rekrytera bredare. Utifrån strategierna har förvaltningen bland annat arbetat med språkhöjande insatser i svenska språket, ny strategi för hållbar arbetsmiljö och sänkt sjukfrånvaro, påbörjat utvecklingen av en chefs- och ledarutvecklingsplattform samt ytterligare insatser för att förbättra chefers organisatoriska förutsättningar.

Förvaltningen har ökat den totala sjukfrånvaron 2024 jämfört med 2023, från 10,5 procent 2023 till 10,8 procent 2024. Sjukfrånvaron 1 till 14 dagar har minskat med 0,3 procentenheter, medan sjukfrånvaron från 15 dagar har ökat med 0,6 procentenheter jämfört med 2023. Förändringen är i första hand en effekt av det anpassnings- och effektiviseringsarbetet som verksamheten genomfört. Bland annat på grund av att andel arbetad tid utförd av tidsbegränsat anställda har minskat.

Förvaltningen har under 2024 tagit fram en ny strategi för en hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro, som gäller för perioden 2024–2026. Ett fokusområde i strategin handlar om att rikta stöd och insatser till arbetsplatser med hög sjukfrånvaro och sämre arbetsmiljö, för att tidigt kunna sätta in och anpassa åtgärder utifrån arbetsplatsens förutsättningar och behov.

I 2024 års medarbetarenkät ser förvaltningen förbättrade resultat inom alla områden för medarbetare, med undantag för styrning och löneprocess. I enkäten för chefer ses förbättrade resultat inom samtliga områden. Störst förbättring syns inom arbetsbelastning/återhämtning och ledarskap.

Omställningsbehovet inför 2024 såg initialt ut att vara mer omfattande än vad utfallet visade. Genom anpassning av verksamhet och personalorganisation, utveckling av strategisk personalplanering, samt extra medel i tilläggsbudget har behovet av förflyttningar blivit mindre än förväntat. Under 2024 har cirka 120 medarbetare fått ny placering. Huvuddelen av omställningen skedde under första halvåret, knappt hälften genom att medarbetare sökt via interna annonser och resterande genom stadigvarande förflyttning efter förhandling med fackliga parter.

Under senare delen av hösten 2024 påbörjades arbetet med att stadigvarande förflytta tillsvidareanställda förskoleassistenter till nya bemanningsenheter. Hittills har 25 förskoleassistenter startat i bemanningsenhet. Etableringen av bemanningsenheter med tillsvidareanställd personal är en del i arbetet med att förstärka kompetensen och förbättra arbetsmiljön i förskolorna genom fler kända och "fasta" vikarier, samt att öka andelen utbildade medarbetare.

Personalomsättningen har minskat från 9,2 procent 2023, till 3,9 procent 2024. Den längre personalomsättningen 2024 jämfört med 2023 genomsyrar de flesta yrkesgrupper, där barnskötare har haft en personalomsättning på 4,4 procent (7,6 procent 2023) och förskollärare 1 procent (6 procent 2023).

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Analys av årets utfall - Nämnder

Resultatredovisning i sammandrag

Belopp i mnkr	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter	632	561	71	666	631
Kostnader	-5 538	-5 620	82	-5 521	-5 201
Kommunbidrag	5 059	5 059	0	4 777	4 509
Kommuninterna bidrag	20		20	30	
Resultat	173	0	173	-48	-61
Eget kapital	225	52	173	100	171

Förskolenämnden redovisar för 2024 en positiv avvikelse mot budget om 173 miljoner kronor. Det positiva resultatet beror till stor del på tilläggsbudgeten som nämnden tilldelades i mars. Verksamheten har haft för avsikt att använda budgeten under hösten men har inte kunnat genomföra planen fullt ut på grund av att det tagit tid att tillgodose verksamhetens omfattande rekryteringsbehov. Det blev också färre barn än beräknat i förskoleverksamheten under hösten, vilket har inneburit lägre kostnader. Resultatet påverkas även av högre tilldelade statsbidrag än budgeterat.

Intäkterna avviker positivt med 71 miljoner kronor mot budget vilket främst beror på ej budgeterade intäkter för statsbidrag samt lågt budgeterade intäkter för särskilt stöd. I jämförelse mot föregående år har intäkterna minskat med 34 miljoner kronor. Minskningen mot budget beror till största del på att intäkten för tillgängliga lärmiljöer har gått ut som nämndbidrag 2024 och som intäkt 2023.

Kostnaderna avviker positivt med 82 miljoner kronor mot budget. Avvikelsen förklaras av lägre personalkostnader än budgeterat. Dels för att verksamheten gjorde ett omfattande anpassnings- och effektiviseringsarbete under våren, dels för att verksamhetens omfattande rekryteringsbehov tagit tid att lösa. I jämförelse mot föregående år har kostnaderna ökat med 17 miljoner kronor, vilket framför allt beror på ökade lokalkostnader.

3.2.2 Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder

Kommuncentral post (Belopp i tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Investeringsrelaterade driftskostnader	24 846	17 620	-7 226

Nämndens totala investeringsrelaterade driftskostnader uppgår till 24,8 miljoner kronor för 2024, varav kompensation har erhållits för 71 procent av kostnaden. Det innebär att nämnden har finansierat 7,2 miljoner kronor av årets investeringsrelaterade driftskostnader.

Nämnden förutsatte en viss nivå av egenfinansiering i samband med budget 2024 och avsatte därför 15 procent, motsvarande 4,5 miljoner kronor, baserat på Stadsfastighetsförvaltningens initiala prognos.

Under året har prognosen för både kompensationsgrad och årlig kostnad reviderats. Detta har resulterat i att nämndens faktiska investeringsrelaterade driftskostnader har minskat med 5,2 miljoner kronor, samtidigt som egenfinansieringsandelen har ökat med 14 procent. Utfallet för 2024 innebär därmed en merkostnad på 2,7 miljoner kronor jämfört med vad nämnden ursprungligen budgeterade.

3.2.3 Uppföljning av erhållna statsbidrag

Specialdestinerat/riktat statsbidrag	Erhållen ersättning och/eller uppbokad fordran avseende 2024 (tkr)	Speckkod	Bidragsgivare
Kvalitetshöjande åtgärder 2024	162 091	9071	Skolverket
Lärlönelyft VT 2024	3 223	9044	Skolverket
Lärlönelyft HT 2024	3 223	9044	Skolverket
Omsorg obekvämt arbetstid 2024	436	9028	Skolverket
Statsbidrag specialpedagogik för lärande för VT 2024	1 892	9085	Skolverket
Statsbidrag specialpedagogik för lärande för HT 2024	1 869	9085	Skolverket
Skolmjölkstöd 2023	886	9086	Jordbruksverket
Ers krisberedskap civilt och försvar 2024	700	9082	MSB
Fortbildning Lärare och Förskollärare VT 2024	143	9088	Skolverket
Fortbildning Lärare och Förskollärare HT 2024	263	9088	Skolverket

3.3 Värdering av eget kapital

Det huvudsakliga syftet med nämndens eget kapital är att möjliggöra långsiktigt ekonomiskt tänkande i verksamheten, så att hastigt förändrade förutsättningar kan överbryggas. Nämnden kan besluta om att ta eget kapital i anspråk.

Nämnden bör sträva efter att ha ett eget kapital på en nivå som motiveras utifrån verksamheten och de förutsättningar under vilken nämnden verkar. Nämnden ska därför årligen aktivt värdera den egna verksamheten utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv och skriftligen motivera en rimlig nivå på eget kapital. Eget kapital som överstiger denna nivå ska återredovisas till kommunstyrelsen. I detta sammanhang ska nämnden beakta de riktnivåer som gäller för samtliga nämnder.

Enligt Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering och uppföljning är riktnivån för eget kapital för förskolenämnden 60–100 miljoner kronor. Nämnden bedömer att de rekommenderade riktnivåerna är rimliga för att kunna hantera framtida risker i form av förändringar av antal barn i verksamheten, behovsförändringar och konjunkturförändringar.

Årsbokslutet 2024 visar ett positivt resultat på 173 miljoner kronor, varav 48 miljoner kronor ska återställa underskottet som fastställdes i årsbokslut 2023. Det innebär att resterande överskott ska återföras till staden eftersom förvaltningens egna kapital uppgår till 100 miljoner kronor.

3.4 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.4.1 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

I Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll framgår att nämnden årligen ska utvärdera sitt system för styrning, uppföljning och kontroll med syftet att förbättra effektiviteten. Med system avses det ramverk av systematik, struktur och kultur som används för att styra mot måluppfyllelse och fullgörande av uppdrag.

Under 2024 har det genomförts en rad insatser för att förbättra effektiviteten i nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll.

I januari 2024 inrättades en ny ledningsorganisation i förskoleförvaltningen. Syftet var att skapa en enklare, tydligare och närmare styrning. Den nya organiseringen innebär färre beslutsnivåer samt tydligare roller och ansvar. Förändringen har bidragit till en mer effektiv styrning, där det omfattande anpassnings- och effektiviseringsarbetet som verksamheten genomfört under 2024 ses som ett exempel. Den nya ledningsorganisationen har också bidragit till att förbättra kommunikationen mellan olika nivåer, vilket efterfrågades i 2023 års utvärdering.

Som ett andra led i förändringen av ledningsorganisationen genomfördes under våren 2024 en översyn av de centrala avdelningarna Styrning och ledning samt Kvalitet. I samband med översynen har ansvar och gränsdragningar kopplat till den övergripande processen för planering och uppföljning förtydligats.

I augusti 2024 genomfördes justeringar på de två centrala avdelningarna utifrån översynen. Justeringen innebar bland annat att det rekryterades en förvaltningscontroller med uttalat processledaransvar för processerna planering och uppföljning samt intern styrning och kontroll.

Under hösten har ett arbete påbörjats i syfte att förbättra systematiken kopplat till planering och uppföljning av verksamheten. Arbetet omfattar:

- Utveckling och förtydligande av systematiken för planering och uppföljning kopplat till huvudmannauppdraget, se vidare under avsnitt 5.1
- Upprättande av nya rutiner, exempelvis rutin för hantering av politiska uppdrag och rutin för hantering av program och planer
- Förändring av budgetprocess och innehåll i budgethandling

Utifrån den kritik nämnden fick från stadsrevisionen i samband med revisionsredogörelsen för verksamhetsåret 2023 har det under 2024 även vidtagits åtgärder för att stärka den interna styrningen och kontrollen i verksamheten. Fokus under 2024 har varit att skapa en gemensam förståelse och ökad kunskap samt att ta steg framåt i arbetet med riskhantering. Insatserna under 2024 omfattar bland annat:

- Workshops och dialoger på en förvaltningsövergripande nivå
- Gemensamt arbete med riskhantering
- Sammankoppling av intern styrning och kontroll med processen för planering och uppföljning

Bedömningen är att nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll, utifrån de insatser som genomfört under 2024, fungerar på ett betryggande sätt.

Det förbättringsarbete som påbörjats under 2024 kommer fortgå under 2025. I planeringen för 2025 ingår exempelvis:

- Upprättande och inrättande av fler rutiner
- Fortsatt utveckling av systematiken för planering och uppföljning kopplat till huvudmannauppgiften
- Kunskapshöjande insatser gällande intern styrning och kontroll på flera nivåer

3.4.2 Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning

Göteborgs stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll innehåller bestämmelser om systematisk kvalitetsledning med fokus på verksamheten riktar sig till. Förskolenämnden använder olika underlag för att information, förväntningar och upplevelser hos verksamheten riktar sig till ska integreras i beslutsfattande i planering, uppföljning och utveckling av verksamheten.

Förskoleenkäten

Vårdnadshavare med barn från 2 år i förskola och pedagogisk omsorg ges i förskoleenkäten möjlighet att svara på frågor om sina upplevelser av verksamhetens kvalitet. Enkäten skickas ut till vårdnadshavarna en gång om året. I enkäten får vårdnadshavarna ta ställning till 28 påståenden som behandlar fem övergripande läroplansområden samt ge ett helhetsomdöme.

Under januari till februari 2024 besvarade 11 632 vårdnadshavare enkäten, vilket motsvarade en svarsfrekvens på 59 procent. Svarsfrekvensen 2024 låg på samma nivå som under 2023. Resultatet från enkäten redovisar ett sammantaget medelvärde mellan 1 och 5, där 1 är mest negativt och 5 är mest positivt. Helhetsomdömet för stadens förskolor och pedagogisk omsorg 2024 är 4,25.

Enligt enkätsvaren från 2024 är vårdnadshavarna generellt mycket nöjda och över 90 procent upplever att barnen är trygga och trivs på förskolan samt att förskolan uppmuntrar till lek, utveckling och lärande. Inom samtliga frågeområden ligger resultatet i nivå med föregående år.

Resultatet återkopplas till vårdnadshavarna i olika forum på respektive förskola eller pedagogisk omsorg och är en del av enheternas systematiska kvalitetsarbete. Enkätresultatens innehåll ligger på rektors ansvarsnivå, då de är kopplade till utbildningen och undervisningen. Rektor arbetar tillsammans med sin personal för att åtgärda framkomna brister och förebygga att de uppstår igen.

Genom att resultatet av förskoleenkäten följs upp över tid, bidrar vårdnadshavarnas upplevelser likväl som barnens röster till utveckling både på enskild förskola och övergripande nivå i förvaltningen.

Dialog och kommunikation

Rektor har kontinuerliga dialoger med vårdnadshavare utifrån ett främjande och förebyggande perspektiv. Vid inkomna synpunkter/frågor är utgångspunkten att närmsta chef i linjen skyndsamt svarar på frågor från och möter upp vårdnadshavare. Rektor kommunicerar med vårdnadshavare via mejl, meddelande i Unikum, samtal och olika typer av möten.

Vid förändringar som påverkar verksamheten finns tids- och kommunikationsplaner, i vilka kommunikation med vårdnadshavare är en viktig del i det förebyggande arbetet.

Skolinspektionen

Anmälningar som utreds av Skolinspektionen och Barn- och elevombudet som rör förskolenämndens verksamhet kommer till förvaltningen i form av ett begärande av yttrande. Yttrandet handläggs av en central handläggare på förvaltningen i samverkan med berörd rektor. Förvaltningsdirektören har sedan ansvar i enlighet med delegationsordningen att yttra sig till Skolinspektionen/Barn- och elevombudet.

Om Skolinspektionens eller Barn- och elevombudets utredning visar på brister ansvarar berörd rektor för att vidta åtgärder. Vid behov kan rektor få stöd av förvaltningens mobiliseringsteam. Under de senaste åren har antalet ärenden hos Skolinspektionen och Barn- och elevombudet minskat. Under 2024 har det inkommit tre ärenden till förvaltningen. Ett av dessa ärenden har avslutats utan åtgärd av Skolinspektionen/Barn- och elevombudet och två av ärendena är pågående.

Synpunkter och klagomål

Under 2024 har det skett en ökning av klagomål/synpunkter. Det har kommit in 313 ärenden jämfört med 267 ärenden under 2023. Ärendena har bland annat handlat om missnöje gällande bemanning, personalomsättning, förskolornas utemiljö och barns placering. Klagomålen och synpunkterna diarieförs och hanteras sedan av den chef som ansvarar för det aktuella området. Den aktuella chefen ansvarar för att svara på klagomålet samt vidta åtgärder vid behov.

Förvaltningen har arbetat fram och implementerat en rutin för arbetet med att förebygga och hantera olika typer av oegentligheter i verksamheten.

Förvaltningen har under 2024 identifierat ett behov av ett enklare system för att sammanställa och följa upp inkomna klagomål/synpunkter för att skapa bättre möjligheter till analys. Detta arbete påbörjas under 2025.

3.4.3 Uppföljning av antal medarbetare per chef

Antal medarbetare - per intervall (se anvisning)	Antal chefer (se anvisning)	Kommentar
-19	17	2023-11 var utfallet 19, dvs en minskning med två chefer inom intervallet sedan november 2023
20-25	43	2023-11 var utfallet 33, dvs en ökning med tio chefer inom intervallet sedan november 2023
26-30	55	2023-11 var utfallet 52, dvs en ökning med tre chefer inom intervallet sedan november 2023
31-40	74	2023-11 var utfallet 92, dvs en minskning med 18 chefer inom intervallet sedan november 2023
41-50	21	2023-11 var utfallet 19, dvs en ökning med två chefer inom intervallet sedan november 2023
51 -	3	2023-11 var utfallet två, dvs en ökning med en chef inom intervallet sedan november 2023

Jämfört med 2023 har förvaltningen minskat antal medarbetare per chef. Det är fler chefer som har 20–25 samt 26–30 medarbetare, och det är färre chefer som har 31–40 medarbetare. Förklaringen är i första hand att förvaltningen under året har minskat totalt antal medarbetare (personalvolym) men behållit samma nivå av antal chefer.

Under 2024 har förvaltningen även påbörjat insatser för att förbättra chefers organisatoriska förutsättningar och stärka ledarskapet. Ambitionen är att långsiktigt minska antalet medarbetare per chef där behov finns, för att möjliggöra ett nära ledarskap.

Att förbättra chefernas förutsättningar är ett av förskolenämndens centrala utvecklingsområden inför 2025. Målsättningen är bland annat att antalet medarbetare per chef ska fortsätta att minska.

4 Bokslut

4.1 Sammanfattande analys

Förskolenämnden redovisar för 2024 en positiv resultatavvikelse om 173 miljoner kronor. Nedan följer bokslutskommentarer kopplat till väsentliga poster i resultaträkningen som förklarar nämndens samlade ekonomiska utfall jämfört med budget.

Taxor och avgifter

Färre barn i verksamheten gentemot platsprognosen för 2024, vilket inneburit en för hög budgeterad intäkt.

Bidrag

Högre bidragsintäkter än budgeterat förklaras av nytt statsbidrag för litteratur som kom under 2024 och därmed inte var budgeterat. I övrigt ligger bidragen på samma nivå som föregående år.

Försäljningsintäkter

Lägre försäljningsintäkter än budgeterat beror främst på att nämnden inte budgeterar på intern motpart, vilket är där utfallet hamnar. Om hänsyn inte tas till bokföringstekniska konsekvenser så avviker försäljningsintäkterna med cirka 1 miljon kronor.

Lön ersättningar och förmåner

Den positiva avvikelsen beror till största del på lägre kostnad för lönerevision, inte utnyttjad tilläggsbudget och vakanta tjänster. Restriktivitet med vikarieanskaffning samt anställningsstopp under våren bidrar också till överskottet.

Köp av huvudverksamhet

Den negativa avvikelsen förklaras av fler barn i fristående verksamhet än budgeterat. Förvaltningen har även köpt fler platser i andra kommuner.

Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader

Fastighetskostnader avviker negativt mot budget. Det beror på högre egenfinansiering av investeringsrelaterade driftskostnader samt lågt budgeterade kostnader på förskolorna gällande extern lokalvård.

Köp av entreprenad och tjänster

Den positiva avvikelsen förklaras främst av att kostnader för särskilt stöd. Dessa har fördelats ut med förvaltningsintern motpart och finns därmed inte med i utfallet. Även lägre kostnader för licensavgifter och utbildningsinsatser bidrar till den positiva avvikelsen. Om hänsyn inte tas till bokföringstekniska konsekvenser avviker kostnaderna med cirka 20 miljoner kronor.

Övriga verksamhetskostnader

Övriga verksamhetskostnader avviker negativt, vilket beror på högre kostnader under hösten för förbrukningsinventarier och arbetskläder till följd av överskott från tilläggsbudgeten samt högre leasingkostnader för IT-utrustning.

4.2 Resultaträkning

	Årets utfall (tkr)	Budget (tkr)	Föregående års utfall (tkr)
Taxor och avgifter	267 642	268 268	261 602
Hyror och arrenden	6 769	4 966	4 902
Bidrag	247 550	244 929	246 727
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	37 960	40 046	42 922
Försäljningsintäkter	342	3 052	412
Övriga intäkter			
Verksamhetens intäkter	560 263	561 261	556 565
Lön ersättningar och förmåner	-2 293 675	-2 395 327	-2 368 360
Sociala avgifter och pensionskostnader	-1 066 050	-1 073 935	-1 050 483
Personalkostnader	-3 359 725	-3 469 262	-3 418 843
Lämnade bidrag	0	0	
Köp av huvudverksamhet	-850 214	-813 898	-818 967
Lokal- och markhyror	-735 966	-729 822	-655 344
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-58 967	-30 547	-69 718
Bränsle, energi och vatten	-12	0	-107
Kostnader för transportmedel	-3 850	-4 016	-3 548
Köp av entreprenad och tjänster	-246 861	-382 441	-238 929
Övriga verksamhetskostnader diverse	-209 970	-190 174	-206 004
Övriga verksamhetskostnader	-2 105 840	-2 150 899	-1 992 617
Verksamhetens kostnader	-5 465 566	-5 620 161	-5 411 461
Verksamhetens nettokostnader	-4 905 303	-5 058 900	-4 854 895
Kommunbidrag	5 058 900	5 058 900	4 776 920
Kommuninterna bidrag	19 560	0	30 085
Verksamhetens resultat	173 157	0	-47 891
Finansiellt netto	26	0	-22
Resultat	173 183	0	-47 913

5 Styrinformation till nämnden

5.1 Uppföljning huvudmannens systematiska kvalitetsarbete

Förskoleförvaltningens systematik för planerings- och uppföljningsprocessen har utvecklats över tid och består av flera olika delar i styrkedjan.

Som beskrivs i avsnitt 3.4.1 har förskoleförvaltningen under 2024 genomfört en justering av ledningsorganisationen. I den nya beslutsarenan kopplat till huvudmannauppdraget, med en avdelningschef förskola, nio verksamhetschefer och en avdelningschef kvalitet, tydliggörs uppdrag och ansvar vilket i sin tur bidrar i arbetet med att höja kvaliteten och likvärdigheten i utbildningen.

För att förstärka arbetet med att säkerställa god kvalitet på alla förskolor har förvaltningen påbörjat ett utvecklingsarbete med systematiken för planering och uppföljning kopplat till huvudmannauppdraget. Genom att huvudmannens systematik utvecklas kan resurser riktas och åtgärder vidtas för att säkerställa kvaliteten på utbildningen. Utvecklingsarbetet fortsätter under 2025, nuvarande systematik och resultat beskrivs nedan.

Kvalitetsbedömning

I nuvarande organisering och systematik använder förvaltningen fyra utarbetade metoder för att bedöma verksamheternas kvalitet:

- Skriftlig planering och uppföljning
- Kvalitetsdialoger
- Rektors bedömning
- Särskilda kvalitetsdialoger

Under året har systematiken inte kunnat upprätthållas fullt ut. Förvaltningens organisationsförändring medförde att tidigare inarbetade rutiner och arbetssätt påverkades och nya strukturer behöver sättas på plats. De resultat som framkommit utifrån de fyra metoderna i förvaltningens systematiska kvalitetsarbete indikerar att förvaltningen bedriver ett tillfredställande kvalitetsarbete, men att det finns utvecklingsmöjligheter.

Utveckling av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete

Förvaltningen fortsätter att utveckla sin systematik för planering och uppföljning kopplat till huvudmannauppdraget. Under hösten har en särskild utsedd arbetsgrupp identifierat ett antal utvecklingsmöjligheter. Det har skett genom insamling och analys av underlag från bland annat rektorer och verksamhetschefer, undersökning av nuvarande systematik utifrån forskning och beprövad erfarenhet samt tidigare rapportering. Utöver detta har dels kommande förtydliganden i skollag och allmänna råd, dels det nationella kvalitetssystemet (NKS) och Skolverkets framgångsfaktorer beaktats.

Följande förbättringsområden framkommer:

- Behov av att tydliggöra helheten och hur olika delar i processen hänger samman.
- Behov av att tydliggöra roller och ansvar, särskilt på huvudmannanivå.
- Behov av bättre underlag och analyser mellan rektor och huvudman för att stärka förvaltningens styrning för hur insatser och stöd fördelas.
- Dokumentationen av nuläge, prioritering och uppföljning behöver förbättras, för att följa om exempelvis insatser ger förväntad effekt.

Arbetsgruppen har tillsammans med verksamhetschefer och berörda avdelningschefer arbetat fram ett förslag på en utvecklad systematik. En viktig del av systematiken är att det kommer skrivas fram en kvalitetsrapport som beskriver verksamheternas kvalitet, likvärdighet och måluppfyllelse. Under våren 2025 fortsätter arbetet med beslut om och implementering av den nya systematiken.

5.2 Ekonomisk lägesrapport december

Nämnden redovisar för helår 2024 ett positivt resultat om 173 miljoner kronor. En ekonomisk analys på övergripande nivå återfinns under avsnitt 3.2.1. Här redovisas resultatet på en mer detaljerad nivå.

	Avvikelse mot budget tom nov (tkr)	Avvikelse mot budget tom dec (tkr)
Förskolenämnden	158 457	173 183
Förvaltningsgemensamt	99 634	124 917
Styrning och ledning	7 271	9 055
Kvalitet	12 562	11 633
Ekonomi	-5 776	-1 752
HR	-10 906	-12 046
Kommunikation	1 264	939
Avdelning Förskola	54 408	40 437

Nämndens positiva resultat beror till stor del av tilläggsbudgeten som nämnden tilldelades i mars. Verksamheten hade för avsikt att använda budgeten under hösten men har inte kunnat genomföra planen fullt ut på grund av att det tagit tid att tillgodose verksamhetens omfattande rekryteringsbehov.

Det positiva resultatet beror även på:

- Färre barn i kommunal verksamhet under hösten (cirka 500 barn färre)
- Lägre kostnad för lönerevisionen än budgeterat.
- Vakanta tjänster centralt till följd av vårens anställningsstopp samt osäkerhet inför organisationsförändringen.
- Lägre kostnad för särskilt stöd vilket främst beror på färre barn än budgeterat i fristående specialförskola samt färre 6-åringar i kommunal verksamhet.
- Lägre kostnad för kommungemensamma tjänster.

Det positiva resultatet dämpas något till följd av:

- Fler barn i fristående verksamhet (cirka 100 barn fler)
- Ökade kostnader för lokaler som samnyttjas med grundskoleförvaltningen samt högre hyreskostnader för enskilda objekt.
- Ökade investeringsrelaterade driftskostnader där egenfinansiering uppgick till närmare 30 procent.
- Minskade intäkter hos bemanningsenheterna då antalet sålda timmar är betydligt lägre än budgeterat och därmed inte täcker de fasta kostnaderna.

Avdelning förskola

	Avvikelse mot budget tom nov (tkr)	Avvikelse mot budget tom dec (tkr)	Prestationsreglering ack dec (tkr)
Avdelning förskola	54 408	40 437	-14 914
Avdelningschef	-375	-561	-
Hisingen 1	10 260	9 380	-2 683
Hisingen 2	7 474	6 396	1 529
Hisingen 3	5 494	4 243	-213
Sydväst 1	2 631	701	-5 613
Sydväst 2	3 290	1 711	-2 156
Nordost 1	4 336	1 809	-344
Nordost 2	1 905	837	-3 616
Centrum 1	3 625	1 554	-2 466
Centrum 2	819	-37	2 762
ADM-BHÄL-PO-ÖF	3 985	4 032	-2 115
Intern Service	10 964	10 392	-

Avdelning förskola redovisar för helår ett positiv resultat mot budget om 40 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att verksamheten inte har nyttjat tilläggsbudgeten fullt ut på grund av att det tagit tid att tillgodose verksamhetens omfattande rekryteringsbehov. Även det anpassnings- och effektiviseringsarbete som genomfördes i verksamheten under våren samt för lågt budgeterade statsbidrag bidrar till överskottet.

Verksamhetsområdena har totalt under året en negativ prestationsreglering om 14,9 miljoner kronor. Under hösten har förvaltningen sett effekten av det minskade barnantalet och snittet för helåret visar på cirka 200 färre barn än budgeterat.

Intern service redovisar också ett överskott för perioden, vilket beror på effektiviseringar av personal och anpassningar av livsmedelskostnader.

Obalanser överstigande 300 tkr

Samtliga verksamhetsområden redovisar på helår en positiv avvikelse mot budget eller nollresultat. Trots de positiva resultaten finns det enskilda enheter som redovisar underskott. I dagsläget är det totalt 14 enheter som redovisar en obalans överstigande 300 000 kronor vid årets slut. Samtliga över- och underskott på rektorsnivå kommer hanteras i den årliga interna bokslutsberedningen.

5.3 Uppföljning säkerhetsarbete 2024

Enligt Göteborgs stads säkerhetspolicy ska förvaltningens säkerhetsarbete följas upp minst en gång om året och återslagas till nämnd. I rapporteringen ska förvaltningen bedöma om säkerhetsnivån är acceptabel. Säkerhetsområdet innefattar personsäkerhet, fysisk säkerhet, informationssäkerhet, krisberedskap och civil beredskap. Nedan följer en samlad bedömning om säkerhetsområdet, information om aktiviteter som förvaltningen arbetat med under 2024 samt kommande arbete under 2025.

Övergripande bedömning av säkerhetsområdet

Förskoleförvaltningen bedriver i stor omfattning ett systematiskt och strukturerat säkerhetsarbete vilket utgår från gällande lagkrav, styrande dokument samt förvaltningens risker och behov. Det gör att nivån på säkerhetsarbetet i sin helhet bedöms vara på en acceptabel nivå. Samtidigt finns det möjlighet till förbättring och utveckling. Förvaltningen kommer fortsätta med att utveckla säkerhetsarbetet under 2025.

Personsäkerhet

Förvaltningen har under 2024 tagit fram mallar för riskanalys kopplat till hot och våld, samt anvisningar till mallarna. Förvaltningens säkerhetsfunktion har påbörjat utbildningsinsatser gällande pågående dödligt våld (PDV) riktade till den pedagogiska personalen på förskolorna. Utbildningsinsatsen kommer fortsätta under 2025.

I medarbetarenkäten 2024 uppger färre medarbetare och chefer att de varit utsatta för hot och våld.

Fysisk säkerhet

Systematiskt brandskyddsarbete (SBA)

Tidigare granskning från stadsrevisionen och förvaltningens egen kartläggning har påvisat brister gällande verksamhetens systematiska brandskyddsarbete.

Förvaltningen har under 2024 tagit krafttag för att säkerställa att det bedrivs ett systematiskt brandskyddsarbete på samtliga förskolor. Det har skett dialoger på flera nivåer i förvaltningen, nya rutiner har upprättats och omfattande utbildningsinsatser har genomförts.

Under hösten genomförde förvaltningen tillsammans med räddningstjänsten en obligatorisk SBA-utbildning för alla verksamhetschefer och rektorer. Vidare har cirka 200 brandskyddsombud och brandskyddsansvariga under 2024 gått förskoleförvaltningens SBA-utbildning och räddningstjänsten har haft 140 utbildningstillfällen i brandkunskap. Förvaltningens säkerhetsfunktion har, tillsammans med räddningstjänsten, också varje kvartal bjudit in till digitalt öppet hus med fokus på SBA.

Under 2024 har förvaltningen upprättat en rutin för intern kontroll kopplat till SBA. Rutinen implementerades under våren och stickprovskontroller har genomförts sedan mars 2024. Resultatet från kontrollerna har återkopplats till verksamheten, och stöd för att åtgärda brister har erbjudits. Resultatet från vårens stickprovskontroller visade till viss del en förbättring från resultatet från tidigare års kartläggning. Under hösten har resultatet förbättrats ytterligare.

Det har även upprättats en rutin för uppföljning av SBA. Den innehåller bland annat en beskrivning över hur förvaltningen arbetar med att ta fram en årlig sammanställning över verksamhetens SBA. I enlighet med rutinen har en enkät skickats ut till samtliga rektorer under hösten. Enligt rektorernas enkätsvar är bedömningen att det i stort bedrivs ett systematiskt brandskyddsarbete i verksamheten, samtidigt finns det utrymme för förbättring.

Verksamhetscheferna har analyserat enkätsvaren från rektorerna. I deras analys framgår att rektorerna blivit bättre på att lära av varandra i sina rektorsteam, att det finns god tillgänglighet till utbildning och att det är lätt att få stöd. Medvetenheten hos medarbetarna har också ökat. En utmaning är varierande kunskap om digital dokumentation av SBA, och på vissa håll behövs fortsatt kompetensutveckling inom SBA. Analysen visar också ett behov av mer operativt stöd i det praktiska arbetet, fortsatt arbete med kulturen kring SBA och att verksamhetscheferna behöver utveckla sin uppföljning av rektorernas SBA-arbete.

Förvaltningen kommer fortsätta förbättringsarbetet kopplat till SBA kontinuerligt framöver utifrån upprättade rutiner för uppföljning och kontroll.

Bevakning

Under 2024 har det gjorts en ny upphandling i Göteborgs Stad gällande bevakningstjänster. Det nya avtalet innebär att det numera finns en ronderande bil som kan styras till förskolor där det finns en ökad otrygghet eller risk för skadegörelse. Bedömningen utifrån ett säkerhetsperspektiv är att bytet fungerat väl.

Barnsäkerhetsrond

Förvaltningen har en checklista för barnsäkerhetsrond. I nuläget anges att rektor bör göra en barnsäkerhetsrond en gång om året. I samlad riskbild 2025, som nämnden fastställde i samband med sammanträdet 18 december 2024 (§ 227 N608-2858/24 punkt 3) återfinns en risk kopplat till verksamhetens barnsäkerhetsarbete. Risker är relativt lågt värderade och åtgärder ska genomföras i ett förebyggande syfte. En av åtgärderna är att det under 2025 ska tas fram en rutin där barnsäkerhetsrond kommer vara obligatorisk.

Informationssäkerhet och dataskydd

Förskolenämnden är ansvarig för den personuppgiftsbehandling som sker inom nämndens verksamhetsområde. Förvaltningen har under det gångna året arbetat fram och fastställt en anvisning för informationsägars ansvar. Anvisningen syftar till att säkerställa att chefer och medarbetare förstår ansvaret i sin roll i arbetet med informationssäkerhet och dataskydd. Identifiering av informationsägare och implementeringen av arbetssätt kommer att ske under 2025.

Under hösten 2024 inleddes arbetet med en utbildningsinsats för förvaltningsledning, verksamhetschefer och rektorer i förvaltningen kring dataskydd. Utbildningarna påbörjades under kvartal fyra 2024 och fortsätter under kvartal ett 2025. Därefter kommer rektor att förse sina pedagoger med kompetensutveckling. I steg två kommer även förvaltningens enhetschefer och medarbetare att utbildas.

Förvaltningen har också tagit fram en rutin för hantering av personuppgiftsincidenter. I september byttes också system för intern rapportering av incidenter, vilket numera sker i Digital Fox.

Under 2024 har förvaltningen omhändertagit och dokumenterat 50 personuppgifts-incidenter. Av dessa har 14 anmälts till integritetsskyddsmyndigheten (IMY) där samtliga beslut var att inga åtgärder vidtas i dagsläget. Övriga rapporterade incidenter har bedömts vara av mindre betydande karaktär och åtgärder har bestått i att se över, påminna om och förbättra rutiner och riktlinjer som finns gällande hantering av personuppgifter.

De vanligast förekommande incidenterna rör mejl och sms som skickats till felaktig mottagare, felaktigt bifogade dokument samt hantering av bemanningsrekrytering då personer har skyddad identitet. Förvaltningen mottog också 20 upplysningar om misstänkta incidenter där Intraservice är personuppgiftsbiträden.

I jämförelse med 2023 är antalet rapporterade incidenter i princip oförändrat och antalet allvarliga incidenter som rapporterats till IMY har minskat. 2023 rapporterades 49 incidenter varav 24 resulterade i anmälningar till IMY.

Förskolenämndens dataskyddsombud övervakar nämndens följsamhet gentemot tillämplig dataskyddslagstiftning. Dataskyddsombudets årsrapport färdigställdes vid årsskiftet 2024/25. Rapporten bygger på 12 årligen återkommande kontrollpunkter. Inför 2025 rekommenderar dataskyddsombudet förvaltningen att fokusera på två områden:

- Förvaltningens register över personuppgiftsbehandlingar
- Förvaltningens arbete med informationsplikt till de registrerade

Informationssäkerhet ingår som en risk i samlad riskbild 2025 som nämnden fastställt. Risken är relativt lågt värderad och åtgärder ska genomföras i ett förebyggande syfte. Totalt ingår fem åtgärder kopplat till risken. Åtgärderna avser i först hand utbildningsinsatser och införande samt upprättande av rutiner. Förvaltningen planerar att genomföra de fastställda åtgärderna under 2025.

Krisberedskap

Inför införandet av den nya organiseringen i förvaltningen från årsskiftet 2024 genomfördes en översyn av organisering av Tjänsteman i beredskap (TiB). Nya arbetssätt kopplat till TiB infördes efter sommaren 2024.

Under 2024 skapades en ny krisledningsorganisation baserad på Göteborgs Stads styrning. Krisledningsövningar med den nya organisationen genomfördes under hösten, vilket visade behov av utbildningsinsatser. Utbildningsinsatserna planeras till hösten 2025.

Civil beredskap

Förvaltningen har under 2024 upprättat en projektplan för omhändertagandet av innehållet i Göteborgs Stads plan för arbetet med civil beredskap 2024–2027. Projektplanen beslutades av direktör 2024-09-10.

Arbetet enligt projektplanen startade under hösten och är därför något försenat jämfört med stadens och förvaltningens tidplan. Aktiviteterna i planen löper fram till 2027.

5.4 Uppföljning av långsiktig plan och strategi för att möta behov av finskspråkig förskola 2022–2027

Göteborgs Stad är en del av det finska förvaltningsområdet, vilket ger ett förstärkt skydd av det finska språket. Det innebär att de vårdnadshavare som önskar, i enlighet med skollagen (2010:800, kap 8 12 b §), ska erbjudas förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen är på finska.

För att möta den sverigefinska minoritetens behov av finskspråkig förskola har förskolenämnden beslutat om en långsiktig plan och strategi för tidsperioden 2022–2027 som årligen behandlas och följs upp i årsredovisningen. Uppföljningen redovisar förvaltningens arbete med att genomföra planens aktiviteter och insatser (N608-1584/21).

I planen ingår ett antal övergripande kvalitets-, informations- och kunskapshöjande insatser. Det finns också insatser och aktiviteter som handlar om att kartlägga vårdnadshavares behov, se över placeringen av förskolor med finskspråkig inriktning utifrån behov, lokaler, strategisk kompetensförsörjning och möjligheter för en hållbar organisation.

I årets uppföljning redovisar förskoleförvaltningen följande nuläge i arbetet med planens aktiviteter och insatser:

Det pågår flera övergripande aktiviteter och insatser för att stärka kvaliteten i utbildningen på finska. Nätverksträffar för pedagoger och rektorer, utökat utbud av barnböcker på finska, inköp av pedagogiskt material och barnkulturföreställningar har genomförts. Förvaltningen har ansökt om medel för studiebesök på finskspråkiga förskolor i Finland.

Uppföljningen visar på fortsatt behov av att stärka evidensbaserade metoder och arbetssätt för barns språk- och identitetsutveckling på finska. Information om förstärkta rättigheter för finska språket sprids via hemsidan och digitala navet. Utbildning för rektorer om stöd har hållits under hösten.

Information och marknadsföring av förskolor som erbjuder utbildning på finska sker via olika kanaler. Förvaltningen ser dock behov av att rikta information till sverigefinska vårdnadshavare om finskspråkiga förskolor inför val av förskola.

Förvaltningen kartlägger kontinuerligt efterfrågan och kösituation för finskspråkiga förskolor. Totalt är det 30 barn inskrivna. För närvarande finns inga barn i kö, och antalet inskrivna barn har minskat. Förvaltningen har i dagsläget tre förskolor med finskspråkig inriktning.

På grund av färre barn i staden har en förskola med finskspråkig inriktning tillfälligt stängts. Förvaltningen undersöker möjligheten att omvandla en närliggande förskola till finskspråkig inriktning.

Ett minskat barnunderlag kan påverka möjligheterna till ett långsiktigt hållbart arbete samt organisation med finskspråkig utbildning, i enlighet med lagkrav. Förvaltningen har i samverkan med Finska rådet påbörjat en rekryteringsprocess för att anställa en ambulerande finstalande förskollärare för att erbjuda ett flexibelt stöd som kan riktas efter behov.

5.5 Uppföljning kränkningsärenden

Enligt skollagen har alla som arbetar i förskolan skyldighet att anmäla till rektorn om de får kännedom om att ett barn kan ha blivit utsatt för kränkande behandling i verksamheten. Rektorn är i sin tur skyldig att anmäla till huvudman, som skyndsamt ska utreda omständigheterna och vid behov vidta åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Enligt förskolenämndens delegationsordning är det rektorn som enligt delegation utreder och vidtar eventuella åtgärder vid misstänkt kränkande behandling.

I slutet av 2023 infördes ett nytt system för anmälan vilket underlättat hanteringen av anmälan och arbetet med utredningar. Införandet har även ökat möjligheterna till uppföljning och analys på samtliga nivåer. Under 2024 har det genomförts workshops och utbildning för rektorer i arbetet med kränkande behandling, utbildningsinsatsen kommer att fortgå under 2025.

Under 2024 har det anmälts 150 ärenden rörande misstänkt kränkande behandling av barn i verksamheten. I 59 fall av ärendena misstänks barnet ha blivit utsatt av ett annat barn och i 91 fall handlar det om misstänkt kränkande behandling där barnet kan ha blivit utsatt av en vuxen (det kan vara personal i förskolan eller andra vårdnadshavare). Detta är en sänkning av antalet ärenden jämfört med föregående år (2023) då det gjordes 189 anmälningar.

5.6 Uppföljning visseblåsarärenden

Under 2024 fick Visselblåsarfunktionen i Göteborgs stad in två ärenden om förskolenämndens verksamhet.

Ett av ärendena gällde brister i arbetsmiljön på en förskola och utreddes av förskoleförvaltningens kontaktpersoner för visseblåsarärenden. Utredningen visade att det fanns vissa brister i arbetsmiljön på förskolan och åtgärder har därför vidtagits av aktuell verksamhetschef och rektor. Visselblåsarfunktionen i Göteborgs stad har avslutat ärendet efter förvaltningens redovisning.

Det andra ärendet gällde misstanke om jäv och har utretts av Visselblåsarfunktionen i Göteborgs stad. Utredningen visade att det inte förekommit jäv i det aktuella ärendet. Visselblåsarfunktionen i Göteborgs stad har därför avslutat ärendet.

5.7 Uppföljning av miljöplan

Bakgrund

Förskolenämndens miljöplan 2024–2026 antogs av nämnden i samband med sammanträdet 2023-11-29 (§ 227).

Miljöplanen beskriver inriktning, mål och systematik för förskoleförvaltningens arbete med att minska verksamhetens miljöpåverkan. Planen ska medföra att verksamheten bidrar till Göteborgs Stads miljömål och gemensamma miljöledningssystem.

Enligt beslutad miljöplan ska uppföljning ske inom ramen för ordinarie uppföljningsprocess. Uppföljningen av miljöplanen har därför inkluderats i årsrapporteringen till nämnden.

Sammanfattande bedömning

Uppföljningen av miljömålen och dess nyckeltal för 2024 visar en övergripande utveckling som går i positiv riktning jämfört med föregående år. Insatserna under året har haft viss effekt men det krävs en ökad takt på arbetet för att nå målen till 2030. För de områden där resultatet visar en utveckling som inte bidrar till måluppfyllnad krävs också ytterligare åtgärder.

Sammantaget har förvaltningen ökat systematiken inom miljöarbetet under 2024, vilket har haft viss effekt på förvaltningens miljöpåverkan. Denna förflyttning bekräftas också av resultatet från miljörevisionen samt uppföljningen av mål och nyckeltal. För att efterleva miljöplanen krävs dock fortsatt utvecklingsarbete och åtgärder för att nå miljömålen.

Uppföljning av miljömål och nyckeltal

Miljöplanens miljömål om återbruk, avfall och livsmedel med tillhörande nyckeltal redovisas för första gången enligt följande:

Mål: Hela förvaltningen arbetar med återbruk

Under året har förvaltningen deltagit i Göteborgs Stads Leasings cirkulära omställningsarena för att ta fram en intern stödprocess kring återbruk. Vidare har arbete pågått för att hitta en lokal till förvaring av möbler och med att tillsätta en fastighetsintendent med särskilt fokus på återbruk. Tage (stadens återbrukstjänst) har löpande nyttjats under året för att cirkulera produkter till och från övriga delar av staden.

Resultatet för 2024 visar följande:

- Mängden möbler som slängs uppgick 2024 till 121 ton, vilket är en minskning med 33 procent jämfört med 2023. Minskningen beror bland annat på att fastighetsservice har fått bättre förutsättningar att ge stöd till verksamheten gällande hur möbler ska hanteras och återbrukas i första hand.
- Andelen nybyggnationer och större renoveringar som har inkluderat återbruk, har ökat med 36 procent mellan 2023 och 2024. Det innebär att fem av åtta färdigställda projekt under 2024 hade inslag av återbruk (oavsett omfattning). Utvecklingen är en återspeglning av en ökad dialog kring återbruk inom fastighetsprocessen.

Årets resultat bidrar till ökad måluppfyllnad för att både stärka återbruket och minska avfallet. Takten måste dock öka om målet ska nås till 2030.

Mål: Hela förvaltningen sorterar och minskar sitt avfall

Under året har flera insatser genomförts för att öka förvaltningens kunskap och kompetens. En avfallskartläggning har identifierat strukturella utmaningar och stödmaterial har tagits fram för att underlätta förvaltningens arbete med avfallsfrågorna. Ett avfallskoncept för mötescenter har tagits fram och implementeringen har påbörjats.

En utmaning under året har varit att skapa en enhetlig bild av förvaltningens avfallshantering. Det finns över 400 avfallsabonnemang, lokaler där avfallshantering delas med andra verksamheter och bristfällig information om inhyrda lokaler. Det påverkar också underlagen till måluppföljningen.

Resultatet för 2024 visar följande:

- Totala avfallsmängderna inom förvaltningen var 2 383 ton 2024, vilket är en minskning med 3,2 procent jämfört med 2023. Andelen som utgörs av restavfall (avfall som inte sorteras) var 943 ton. Resultatet påverkas av personalvolymsutvecklingen och minskat barnantal men är delvis också en effekt av arbetet med återbruk och matsvinn.

Årets resultat bidrar till ökad måluppfyllnad för att minska avfallet. Takten måste dock öka om målet ska nås till 2030.

Andelen arbetsplatser som kan sortera sitt avfall enligt lagkrav är avgörande för att verksamheten ska nå avfallsmålet. I nuläget finns tillräcklig information för att veta om avfallet kan sorteras enligt lagkrav på 72 procent av arbetsplatserna. Av 72 procent är det endast 20 procent som kan sortera avfallet och resterande 52 procent kan inte sortera avfallet. För 28 procent saknas tillräcklig information. Av förvaltningens mötescenter är det ett av fyra som inte kan sortera. Nyckeltalen omfattar inte sorteringsgraden, utan beskriver endast förutsättningarna utifrån lagkraven.

Årets resultat bidrar inte till ökad måluppfyllnad för att öka sorteringen. För att nå målet till 2030 måste ytterligare åtgärder vidtas.

Mål: All mat som serveras i förvaltningen är hållbar

Under hösten har förvaltningen genomfört ett pilotprojekt för att arbeta med att minska tallrikssvinnet. Vidare har medarbetare inom intern service genomfört utbildning om minskat matsvinn och åtgärdsplaner tagits fram för minskat matsvinn i respektive kök.

Utmaningar under året har handlat om att nå ut och få underlaget om varje del av matsvinnet registrerat från hela verksamheten.

Resultatet för 2024 visar:

- Klimatutsläppen från planerad matsedel 2024 är 1,15 kg CO₂-ekv per kg livsmedel, vilket är en minskning med 16 procent jämfört med 2023. Det innebär att målet om 1,3 kg CO₂-ekv per kg livsmedel nås. En ny grundmatsedel bidrog till måluppfyllnad. I dagsläget finns inget underlag på utsläpp från inköpta livsmedel.
- Matsvinnet från produktion (i kök) och servering (till bord) är 24 gram per lunch 2024, vilket är en minskning med 4,4 procent jämfört med 2023. Minskningen återspeglas också i mängden matavfall under 2024. Tallrikssvinnet ingår inte i hela förvaltningens mätning men för projektet som genomfördes under 2024 visar resultatet 31 gram per lunch. Årets resultat bidrar till ökad måluppfyllnad för att minska matsvinn inom produktion och servering. För att nå målet till 2030 måste tallrikssvinn inkluderas och takten måste öka.
- Andelen ekologiska livsmedel har minskat från 37 procent 2023 till 32 procent 2024. Minskningen beror på det initialt ansträngda ekonomiska läget under 2024 och bidrar inte till ökad måluppfyllnad.

Sammantaget har förvaltningens arbete utifrån miljömålen under 2024 fokuserat på intern förankring och på att skapa förutsättningar som kan bidra till ökad måluppfyllnad. Stödprocesser har etablerats och stödmaterial för kompetenshöjning har tagits fram, det är dock en utmaning att nå ut till hela förvaltningen och stärka miljöarbetet inom ordinarie processer.

Övriga nyckeltal

Miljöplanens övriga nyckeltal syftar till att följa upp förvaltningens utveckling inom andra miljöområden. Resultatet för 2024 visar en positiv trend. Förvaltningens energiförbrukning (el och uppvärmning) samt kemiska produkter som innehåller utfasningsämnen och riskminskningsämnen har minskat. Verksamhetens 41 fordon är fortsatt fossilfria och mängden farligt avfall är på samma nivå som 2023.

Uppföljning av systematiskt miljöarbete

Utgångspunkten för det systematiska miljöarbetet är att planera, genomföra, följa upp och förbättra miljöarbetet inom förvaltningens ordinarie processer. För att stärka systematiken har följande insatser genomförts under året:

- Planering har skett inom förvaltningens ordinarie process, där miljömålen har inkluderats i nämndens verksamhetsplan och delmål har fördelats till berörda ansvarsnivåer. Aktiviteter kopplat till delmålen har planerats, genomförts och följts upp under året.
- Aktiviteter har genomförts för att förstärka, etablera och kommunicera kring stödprocesser inom miljömålsområdena. Syftet är att skapa förutsättningar för att genomföra miljöarbete inom ordinarie uppdrag. Resultatet för 2024 visar att insatserna har haft viss effekt, trots utmaningen med att nå ut till samtliga av förvaltningens ordinarie processer.
- Förvaltningen har arbetat med att etablera en struktur för förbättringsarbete inom miljö, där arbetssätt kring miljölagstiftning, interna kontroller och avvikelshantering har påbörjats. Under året har också miljörisker identifierats inom ramen för förvaltningens ordinarie riskprocess.

Resultatet från miljöplanens första uppföljning synliggör effektiviteten för förvaltningens systematiska miljöarbete. Tillsammans med rekommendationerna från miljöförvaltningens revision som genomfördes i oktober, kommer resultatet att användas för prioriteringar och förbättringsarbete under 2025.

5.8 Delutvärdering sju timmars arbetsdag

Bakgrund

I samband med sammanträdet 2023-05-31 (§ 113) gav förskolenämnden förvaltningen följande uppdrag:

1. Förvaltningen får i uppdrag att på två förskolor införa sju timmars arbetsdag. Införandet ska omfatta förskollärare och barnskötare i förskolor där andelen utbildad personal är låg idag i något av Göteborgs stads socioekonomiskt utsatta områden.
2. Utifrån detta ska sedan en utvärdering som kan ligga till grund för ett bredare införande av kortare arbetstid i förskolor i utsatta områden göras.

Förvaltningen har infört sju timmars arbetsdag på två förskolor varav en är placerad i Nordost (Eriksbo Västergårde 12 förskola) och en är placerad på Hisingen (Konvaljegatan 8 förskola).

Inför 2025 finns ett uppdrag från kommunfullmäktige om att utöka arbetet med sju timmars arbetsdag på ytterligare två förskolor. Förskolenämnden har också gett förvaltningen följande uppdrag i samband med beslut om genomförandeplan 2025:

- Förskoleförvaltningen får i uppdrag att ta fram en plan för sju timmars arbetsdag som norm inom förskolan i socioekonomiskt utsatta områden.

Med bakgrund av att sju timmars arbetsdag ska införas på två förskolor till under 2025 har förvaltningen gjort en delutvärdering av införandet vid utgången av 2024. Mer omfattande utvärdering görs under 2025. Hanteringen är avstämd med presidiet.

Införande

De aktuella förskolorna började tillämpa schemalagda sju timmars arbetsdagar i januari 2024. Införandet föregicks av en informationsfas mellan rektor och personal eftersom personalen delvis var orolig över förändringen.

Inför införandet arbetade rektorerna intensivt med att få till en schemaläggning utifrån uppdraget. Schemaläggningen uppfattades som komplicerad då förvaltningens administrativa system och kulturen på förskolorna försvårade arbetet. En annan utmaning vid schemaläggning var att försöka undvika att barnen skulle möta flera olika personal under sin dag på förskolan. Rektorerna och personalen har provat sig fram med olika typer av scheman för att få ihop verksamheten och ser att detta arbete utvecklat verksamheten att tänka på nya sätt.

Arbetsmiljö

Totalt har fem arbetsmiljöenkäter skickats ut till barnskötare och förskollärare på förskolorna under perioden december 2023 till december 2024.

Över tid syns en märkbar förändring i resultaten. Andelen positiva svar har ökat och medarbetarna känner en ökad positiv inställning till sin arbetsmiljö. Störst förändring ses i frågan ”jag kan påverka min arbetsmängd” där det har skett en tydlig förbättring. En jämförelse av svaren mellan befattningarna visar att barnskötare tenderar att ha en mer negativ upplevelse än förskollärare, när det gäller frågor som rör arbetsmängd och återhämtning.

Enkätsvaren indikerar att det skett en övergripande positiv utveckling i arbetsmiljön till följd av införandet av sju timmars arbetsdag. Rektorerna för de aktuella förskolorna bekräftar resultaten och säger sig se en minskad stress hos personalen.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har minskat för både förskollärare och barnskötare på båda förskolorna. Gemensamt för båda förskolorna är också att skillnaden på sjukfrånvaron mellan de olika befattningarna har minskat. Det är dock svårt att utvärdera införandets påverkan på sjuktalen då pensionsavgångar och avslutade anställningar påverkar nyckeltalen.

- På Eriksbo Västergärde 12 förskola har sjukfrånvaron minskat från 2,9 procent (2023) till 2,5 procent (2024) för förskollärare och för barnskötare har sjukfrånvaron minskat från 8,6 procent (2023) till 5,8 procent (2024).
- På Konvaljegatan 8 förskola har sjukfrånvaron minskat från 9,8 procent (2023) till 5,1 procent (2024) för förskollärare och för barnskötare har sjukfrånvaron minskat från 5,5 procent (2023) till 5,4 procent (2024).

Personalomsättning

Även personalomsättningen har minskat på båda förskolorna.

- På Eriksbo Västergärde 12 förskola har personalomsättningen minskat från 10 procent (2023) till 0 procent (2024).
- På Konvaljegatan 8 förskola har personalomsättningen minskat från 11,1 procent (2023) till 8,3 procent (2024).

Personalomsättningen har minskat överlag i verksamheten på grund av den anställningsbegränsning som funnits fram till september 2024. Det är därför svårt att nuläget avgöra effekten av införandet av sju timmars arbetsdag.

Andel utbildad personal

I andel utbildad personal ingår förskollärare med legitimation och barnskötare. I jämförelse mellan 2023 och 2024 (oktober) är andel utbildad personal på totalen i princip oförändrad på båda förskolorna.

- På Eriksbo Västergärde 12 förskola var andel utbildad personal 100 procent både i oktober 2023 och i oktober 2024.
- På Konvaljegatan 8 var andel utbildad personal 80 procent i oktober 2023 och 81,4 procent i oktober 2024.

Andelen utbildad personal på totalen följer utvecklingen i verksamheten som helhet.

Slutsats

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att det är för tidigt att avgöra vilka effekter ett införande av sju timmars arbetsdag innebär. Det finns dock indikationer på att ett införande kan bidra till en förbättrad arbetsmiljö, sänkta sjuktal och en minskad personalomsättning. Förvaltningen återkommer med en fördjupad utvärdering under 2025 efter det att sju timmars arbetsdag införts på ytterligare två förskolor.

5.9 Uppföljning åtgärder enligt samlad riskbild 2024

I samband med sammanträdet 2024-02-28 (§ 43 N608-0063/24) fastställde nämnden en samlad riskbild med tillhörande åtgärder för 2024. Enligt Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ska uppföljning av verksamhetens riskbild och beslutade åtgärder ingå som en del av den löpande uppföljningen.

Inför årsrapporten har förvaltningen följt upp åtgärderna från samlad riskbild 2024. Resultatet av uppföljningen presenteras i nedanstående avsnitt.

Förvaltningen såg över riskerna i samband med att förslag om samlad riskbild 2025 skulle presenteras för nämnden. I samlad riskbild 2025 som nämnden fastställde 2024-12-18 (§ 227 N608-2858/24) kvarstår riskerna överkapacitet av förskoleplatser, hållbar arbetsmiljö för medarbetare och chefers förutsättningar (tidigare hållbar arbetsmiljö för rektorer).

5.9.1 Överkapacitet avseende förskoleplatser

Åtgärdens status	Kommentar vid senaste uppföljning
 Pågående Ta fram anvisning för strategier om hur utbildningsområdena ska arbeta med flexavdelningar/flexförskolor	Åtgärden ingår som en del i det strategiska arbetet med planering av placeringskapacitet, det vill säga hur många förskoleplatser som ska finnas på respektive förskola för att möta efterfrågan och nyttja lokalerna effektivt. 2024-08-29 genomförde den operativa ledningsgruppen en workshop om arbetet med framtagande av placeringskapacitet inför 2025. Vid första workshopen ingick dock inte frågan kring hur verksamheten arbetar med flexavdelningar och flexförskolor. En ny workshop planeras i början av 2025. I samlad riskbild 2025 har åtgärden formulerats om slagits ihop med åtgärden om att se över och ta fram förslag på metod för framtagning av placeringskapacitet enligt nedan: • Ta fram rutin för strategisk planering av placeringskapacitet Fortsatt arbete följs upp inom ovanstående åtgärd.
 Pågående Se över och ta fram förslag på metod för framtagning av placeringskapacitet där anvisning för strategier om flexavdelningar/flexförskolor inkluderas i metoden.	Under 2024 har arbetet med att ta fram placeringskapacitet anpassats utifrån den nya organisationen. Rutinen för processen har reviderats under våren 2024. Under hösten 2024 har arbetsgruppen för säkra platstillgången hållit i en workshop med den operativa ledningsgruppen. Framtagandet av placeringskapacitet inför 2025 har fungerat väl. Arbetet med att ta fram strategier kommer dock behöva fortgå under 2025. En ny workshop gällande flexavdelningar/flexförskolor behöver genomföras i den operativa ledningsgruppen. Arbetet kommer också kopplas ihop med uppdraget om att ta fram en övergripande process och principer för avveckling av förskolor som förvaltningsdirektören gett avdelningschef ekonomi under hösten. I samlad riskbild 2025 har åtgärden formulerats om slagits ihop med åtgärden om att ta fram anvisning för strategier om flexavdelningar/flexförskolor enligt nedan: • Ta fram rutin för strategisk planering av placeringskapacitet Fortsatt arbete följs upp inom ovanstående åtgärd.
 Avslutad Ta fram beslut gällande definition avseende planeringsområde	Förskolenämnden fastställde förslag på definition av planeringsområden i samband med sammanträdet 2024-09-25 (§ 163 N608-2198/24).
 Avslutad	En process har tagits fram om hur förvaltningen ska arbeta med

Åtgärdens status	Kommentar vid senaste uppföljning
Ta fram process för hur förvaltningen ska jobba med beslutade planeringsområden	planeringsområden, arbetet kommer att ske i tidsperspektiven nutid (1-5 år), närtid (5-10 år) och framtid (10 år och framåt). Uppdelningen av planeringsområden kommer att ses över årligen i samband med framtagandet av lokalbehovsplan.

5.9.2 Kompetensförsörjning

Åtgärdens status	Kommentar vid senaste uppföljning
 Pågående Införande av strategisk personalplanering	Arbete med genomförande av strategisk personalplanering i kärnverksamheten pågår i samtliga verksamhetsområden, och behöver fortsätta under 2025. De begränsningar som infördes under våren 2024 kring rekrytering och timvikarier medverkade till en ökad implementeringstakt, eftersom det krävde att rektorerna arbetade mer aktivt med sin personalplanering.
 Avslutad Intern rörlighet	Arbete med att öka andelen förskollärare kommer fortsätta 2025, kopplat till identifierade utvecklingsområden. Det finns en ambition om att öka antal förskollärare i förvaltningen. I samband med förvaltningens omställningsbehov under 2024, har direktör fattat beslut att kompetens för förskollärare och barnskötare ska prioriteras och behållas i förvaltningen. I omställningsarbetet så omfördelas kompetens utifrån verksamhetens behov, ökad kvalitet för barnen, och ekonomi, i syfte att öka likvärdigheten i förvaltningen. Andelen förskollärare har ökat från 37,4 procent i oktober 2023 till 37,7 procent i oktober 2024. Andelen förskollärare har främst ökat i de stadsområden som har sämre socioekonomiska förutsättningar (Nordost och Hisingen). Förvaltningen har under 2024 även arbetat med kommunfullmäktiges uppdrag att "utreda särskilda anställningsvillkor för att locka utbildad personal till förskolor med sociala utmaningar". Uppdraget återrporterades till nämnden i samband med sammanträdet 2024-12-18. Förskolenämnden beslutade då att bordlägga ärendet. Vidare har en rutin för frivilliga personalbyten har tagits fram som stöd till chefer. Som stöd finns också ett samtalsunderlag kring språk och kommunikation.

5.9.3 Hållbar arbetsmiljö för rektorer

Åtgärdens status	Kommentar vid senaste uppföljning
 Avslutad Arbeta utifrån förvaltningens kompetensförsämningsplan.	Verksamheten arbetar i enlighet med förskoleförvaltningens plan för kompetensförsörjning. Enhetssammanslagningar kommer genomföras, vilket underlättar för rektors organisation. Ett aktivt och målinriktat arbete pågår med genomförande av strategisk personalplanering i förskoleförvaltningen.

5.9.4 Hållbar arbetsmiljö för medarbetare

Åtgärdens status	Kommentar vid senaste uppföljning
 Avslutad Fler rehabkonsultationer	Beslut har tagits att ej genomföra fler rehabkonsultationer. Enskilda rehabkonsultationer prioriteras ner för att istället prioritera och fokusera på arbete med riktat stöd enligt ny strategi för hållbar arbetsmiljö och sänkt sjukfrånvaro, där rehabilitering är en del.
 Avslutad Stärka förvaltningens förebyggande arbete med rehabilitering	Strategi för en hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro 2024–2026 fastställdes 2024-09-18. Sedan beslutet har arbete med att implementera strategin påbörjats. Riktat stöd enligt strategin startades upp i december. Utbildning i förebyggande rehabilitering löper parallellt med riktat stöd. Planerat startdatum för utbildningarna är 2025-02-01.
 Avslutad Statistik över genomförda hälsosamtal.	Utvecklad paketering av relevant statistik för området förbättrad arbetsmiljö och sänkt sjukfrånvaro är framtagen och implementeras till stöd för alla chefer (inklusive operativ ledningsgrupp) med start december 2024. Statistik genomförda hälsosamtal utgår.
 Avslutad Arbeta med strategier och prioriterade aktiviteter i förvaltningens kompetensförsörjningsplan.	Aktiviteter kopplat till strategierna i kompetensförsörjningsplanen är planerade och pågår.
 Avslutad Ta fram en strategi för arbetsmiljö och hälsa/rehab.	Strategi för en hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro 2024–2026 är framtagen och beslutad (2024-09-18). Sedan beslutet har arbete med att implementera strategin påbörjats.
 Avslutad	Förvaltningens strategi för en hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro

Åtgärdens status	Kommentar vid senaste uppföljning
Stärka förvaltningens arbete med rehabilitering	(inklusive arbete med rehabilitering) samverkades och fastställdes på FSG 18 september. Arbetssättet riktat stöd, som är ett centralt inslag i strategin, började användas i december.
 Avslutad Arbeta enligt rutin att genomföra hälsosamtal efter fyra frånvarotillfällen	Verksamheten arbetar enligt rutinen.
 Avslutad Följa upp och analysera sjukfrånvaro och koppla handlingsplaner	Handlingsplaner utifrån arbetsmiljöronder följs upp på LSG i juni samt november. Sjukfrånvaron följs upp kontinuerligt övergripande i den operativa ledningsgruppen och lokalt i respektive verksamhetsområde. I enlighet med strategi för en hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro riktar förvaltningen resurser dit där sjukfrånvaron är som högst. Arbetssättet, i vilket åtgärdsplaner är en viktig del, kallas riktat stöd och började användas i december.
 Avslutad Arbeta utifrån förskoleförvaltningens stödmaterial för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM)	Görs kontinuerligt på samtliga nivåer i verksamheten.
 Avslutad Arbeta med strategier och prioriterade aktiviteter i förvaltningens kompetensförsörjningsplan.	Arbete enligt förskoleförvaltningens plan för kompetensförsörjning pågår.

5.9.5 Förändrat ekonomiskt läge (omvärldspåverkan)

Åtgärdens status	Kommentar vid senaste uppföljning
✓ Avslutad Anpassa organisationen till budgetram och sänkta barnantal	Under våren genomförde verksamheten omfattande anpassning- och effektiviseringsåtgärder. I första hand minskade verksamheten användandet av timvikarier och avslutade tidsbegränsade anställningar. Per maj 2024 hade personalvolymen minskat med 8,3 procent i relation till samma period från föregående år. Effekten av arbetet syns också på måttet antal barn per heltid. I maj 2024 var det 0,4 barn fler per heltidstjänst i relation till maj 2023. Verksamheten har under 2024 också utvecklat sin förmåga att möta den negativa befolkningsutvecklingen genom att: • Det har tagits fram en process för årlig behovsbedömning av planerade nybyggnationer och renoveringar. • Planeringsområden som ska tillämpas vid planering av förskolelokaler har arbetats fram • Rektorerna har i större omfattning börjat arbeta strategisk med sin personalplanering. • Inrättande av bemanningsenheter med tillsvidareanställda vikarier har påbörjats Till följd av den tilläggsbudget som kommunfullmäktige tilldelat nämnden under våren 2024 och den ram nämnden fått inför 2025 har verksamheten nu goda ekonomiska förutsättningar. Det finns därmed inte längre ett behov av effektivisering i verksamheten. Behovet av anpassning kvarstår dock eftersom barnantalet förväntas fortsätta minska även kommande år. Verksamheten kommer fortsätta utveckla sin förmåga att möta den negativa befolkningsutvecklingen under 2025 enligt fastställt utvecklingsområde i förskolenämndens budget 2025.
✓ Avslutad Vikariebegränsning	Förvaltningsdirektören beslutade utifrån det ansträngda ekonomiska läget inför 2024 om en begränsning gällande användande av vikarier. Andel arbetad tid utförd av timavlönade var på helår 2023 4,9 procent. Till och med oktober 2024 låg andel arbetad tid utförd av timavlönade på 2,1 procent. Begränsningen togs bort i september 2024. Målsättningen är att användandet av timanställda vikarier även fortsättningsvis ska hållas nere. Istället ska frånvaro täckas med tillsvidareanställda vikarier från de nyinrättade bemanningsenheterna.

Åtgärdens status	Kommentar vid senaste uppföljning
✓ Avslutad Anställningsbegränsningar	Till följd av den ingående ekonomiska obalansen i början av 2024 införde förvaltningsdirektören begränsningar gällande nya anställningar. Verksamheten har efterlevt begränsningen. Antalet rekryteringar minskade med 59 procent till och med augusti. Utifrån det anpassningsarbete verksamheten genomfört och den tilläggsbudget som kommunfullmäktige tilldelat nämnden lättades anställningsbegränsningen i september. Vid rekrytering av medarbetare till centrala avdelningar gäller dock fortfarande anställningsprövning enligt kommunfullmäktiges budget.
✓ Avslutad Vissa inköpsbegränsningar	Det har inte funnits en formell begränsning från förvaltningsdirektören gällande inköp i verksamheten under våren. Verksamheten har dock uppmanats att vara restriktiva i sina inköp. Under våren har verksamheten varit restriktiva med inköp. Det kvarstår inte längre ett behov av fortsatta begränsningar gällande inköp eftersom det ekonomiska läget ser bättre ut.

5.9.6 Systematiskt brandskyddsarbete

Åtgärdens status	Kommentar vid senaste uppföljning
 Avslutad Utred hur det operativa stödet till förskolorna gällande SBA kan utvecklas.	Utifrån genomförda stickprovskontroller (enligt förskoleförvaltningens rutin för intern kontroll kopplat till SBA) och systematisk och kontinuerlig uppföljning (enligt förskoleförvaltningens rutin för uppföljning av SBA) identifieras utvecklingsområden inom det operativa stödet kopplat till SBA i förvaltningen.
 Avslutad Säkerställa att förvaltningens rutiner gällande SBA implementeras på samtliga förskolor	Förvaltningen har under 2024 tagit krafttag för att säkerställa att det bedrivs ett systematiskt brandskyddsarbete på samtliga förskolor. Bland annat har följande insatser genomförts under 2024: • Ny rutin för uppföljning har tagits fram och implementerats • Ny rutin för intern kontroll har tagits fram och implementerats • Chefsdagen 12 september hade ett särskilt fokus på SBA och erfarenheter delades från branden 23 maj på Brämaregatan 2D. • I samband med beredskapsveckan 39 genomförde alla kommunala förskolor (efter beslut från förvaltningsledningen) en planerad brandövning med fokus på utrymning. Övningen var obligatorisk och en del i arbetet med att förstärka förskolornas arbete med brandsäkerhet. • Under perioden 31 oktober till 5 december genomförde förvaltningen, tillsammans med räddningstjänsten, en obligatorisk SBA-utbildning för verksamhetschefer och rektorer.

5.9.7 Nytt arbetstidsavtal

Åtgärdens status	Kommentar vid senaste uppföljning
 Avslutad Ta fram förslag på ny organisation - omsorg på obekväm arbetstid	Ny organisation är på plats från och med augusti 2024.

5.9.8 Bristande rutiner vid barns övergångar

Åtgärdens status	Kommentar vid senaste uppföljning
 Avslutad System för information vid barns övergångar	Inom ramen för förskolenämndens interna kontrollplan 2024 genomförs en granskning av förvaltningens hantering av rutiner vid barns övergångar mellan förskola och förskoleklass/fritidshem. I samband med förvaltningens granskning lämnades förslag på fortsatta åtgärder enligt nedan: • Utredda möjligheten till införandet av ett system för säkrare dokumenthantering där det juridiska perspektivet säkerställs • Översyn av rutinen i syfte att förenkla den interna dokumenthanteringen Åtgärderna omhändertas under 2025 och kommer följas upp i samband med delårs- och årsrapporteringen.

5.10 Uppföljning av åtgärder utifrån stadsrevisionens rekommendationer

Stadsrevisionen lämnade i 2023 års granskning av förskolenämnden ett antal rekommendationer till nämnden.

I samband med nämndsammanträdet 2024-06-24 (§ 117 N608-0329/23) beslutade nämnden om vilka åtgärder som skulle genomföras i verksamheten för att möta stadsrevisionens rekommendationer. Förvaltningen har inför årsrapporten följt upp hur arbetet med åtgärderna fortgår. Resultat av uppföljningen presenteras i nedanstående avsnitt.

Eftersom omhändertagandet av ett flertal av åtgärderna fortsätter under 2025 kommer nämnden fortlöpande att få rapportering kopplat till åtgärderna i samband med delårs- och årsrapportering under nästa år.

5.10.1 Barn i behov av särskilt stöd

Riskbeskrivning

Rekommendation från stadsrevisionen:

Nämnden rekommenderas att stärka sin interna styrning och kontroll av arbetet med särskilt stöd. Detta för att kunna säkerställa att alla barn i förskolan får det särskilda stöd som de har behov av så att de ges förutsättningar till utveckling och lärande.

Åtgärdens status	Åtgärdsbeskrivning	Kommentar vid senaste uppföljning
 Pågående Ta fram en gemensam definition i enlighet med gällande lagstiftning	Enligt svar till stadsrevisionen: I syfte att minska risken för att det görs olika tolkningar och tillämpningar av begreppet barn i behov av särskilt stöd kommer förvaltningen under 2024–2025 genomföra ett arbete med att ta fram en gemensam definition i enlighet med gällande lagstiftning av vad barn i behov av särskilt stöd i förskolan innebär.	Avdelningschef förskola har gett tre verksamhetschefer i uppdrag att leda en tvärprofessionell arbetsgrupp med olika funktioner i förvaltningen. Rektorer från samtliga stadsområden är delaktiga i form av en referensgrupp. Uppdraget består av fyra delar: 1. Ta fram förslag på definitioner av (1) extra anpassningar, (2) särskilt stöd och (3) extraordinärt stöd inom förskolan i Göteborg. 2. Utvärdera Rutin gällande extra resurser för utveckling av tillgängliga lärmiljöer. 3. Utredda ny ekonomimodell för specialförskolor och särskilt stöd inför budget 2026. 4. Ta fram förslag på långsiktig plan för organisering av specialförskola i Göteborgs Stad. Uppdraget beräknas vara klart i april 2025.
 Ej påbörjad Ta fram rutin för uppföljning	Enligt svar till stadsrevisionen: För att säkerställa att definitionen tillämpas i det vardagliga arbetet på sätt som bidrar till likvärdiga förutsättningar över	Kommer genomföras när en gemensam definition av särskilt stöd tagits fram.

Åtgärdens status	Åtgärdsbeskrivning	Kommentar vid senaste uppföljning
	staden behöver arbetet med särskilt stöd följas upp på såväl rektors- som nämndnivå i den ordinarie planering- och uppföljningsprocessen. Detta kommer att omhändertas inom översynen av delprocessen som rör det systematiska kvalitetsarbetet som förvaltningen gör under 2024–2025.	

5.10.2 Hedersrelaterat våld och förtryck

Riskbeskrivning

Stadsrevisionens rekommendationer:

- A) Säkerställa att personalen får kompetensutveckling i vad hedersrelaterat våld och förtryck innebär.
- B) Säkerställa att det vidtas adekvata åtgärder om det framkommer att personal upprätthåller hedersnormer och inte främjar mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar.
- C) Upprätta rutiner för hur personalen kan upptäcka och hur de ska agera vid misstanke om att ett barn är utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck.
- D) Följa upp och utvärdera arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Åtgärdens status	Åtgärdsbeskrivning	Kommentar vid senaste uppföljning
▶ Pågående Ta fram en förvaltningsintern plan för hedersrelaterat våld och förtryck (A & D)	Enligt svar till stadsrevisionen: Förvaltningen kommer i en egen plan att prioritera och konkretisera kompetensutvecklande insatser, fördela resurser för att säkerställa kompetensutveckling samt stödjande strukturer för implementering, systematik och uppföljning. Arbetet tar sin utgångspunkt i stadens plan mot hedersrelaterat våld och förtryck.	Sedan ett par år har förvaltningen arbetat med ett flertal insatser och nu har ett uppdrag formaliserats för att skapa samsyn på insatser, ansvar, resursfördelning och prioritering i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Uppdraget består av fyra delaktiviteter och har getts till avdelning Kvalitet i september. En arbetsgrupp har bildats med avdelning Kvalitet, HR och Styrning och ledning. En utbildningsinventering för medarbetare har påbörjats för att skapa en plan för kompetensutveckling. Exempel på insatser under våren och hösten inkluderar: • Två större föreläsningar om förskolebarn i hederskontext genomförda under året, varav en under våren och en under hösten. • Konferens den 6 december om små barns utsatthet för hedersvåld, riktad till chefer och politiker. • Fortsatt arbete med att kontinuerligt erbjuda utbildningen Bygga Broar, en fyradagars utbildning för att stärka barns rättigheter och förebygga hedersvåld. • Nätverk för rektorer och pedagoger för att stödja implementeringen av Bygga Broar. • Medverkan i referensgrupp för att ta fram en ny staden-gemensam plan mot hedersvåld, ansvarig socialförvaltning Centrum. Förvaltningen planerar att redovisa arbetet med åtgärderna för nämnden i mars 2025, för att Göteborgs Stads plan för hedersrelaterat våld och förtryck ska kunna ingå.

Åtgärdens status	Åtgärdsbeskrivning	Kommentar vid senaste uppföljning
▶ Pågående Se över befintliga rutiner och arbetssätt (B)	Enligt svar till stadsrevisionen: Förvaltningen kommer att se över befintliga rutiner och arbetssätt för att säkerställa att det vidtas adekvata åtgärder om det framkommer att personal upprätthåller hedersnormer och inte främjar mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar.	En arbetsgrupp med representanter från avdelning Kvalitet, HR och Styrning och ledning gör en översyn av berörda rutiner. Förvaltningen planerar att redovisa arbetet med åtgärderna för nämnden i mars 2025, för att Göteborgs Stads plan för hedersrelaterat våld och förtryck ska kunna ingå.
▶ Pågående Se över befintlig rutin (C)	Enligt svar till stadsrevisionen: Förskoleförvaltningen har en rutin om att anmäla oro för barn till socialtjänsten vid misstanke eller kännedom om att ett barn far illa. Rutinen inkluderar barn som kan vara utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. I rutinen framgår vikten av att konsultera socialtjänsten där sakkunskap finns. Förvaltningen kommer utifrån befintlig rutin se över om den ska kompletteras eller om det finns behov av en särskild rutin för hur personalen i förskolan kan upptäcka samt agera vid misstanke om att ett barn är utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck.	En arbetsgrupp har bildats inom avdelning Kvalitet, HR och Styrning och ledning för att överse rutiner. Inventering av rutiner har påbörjats, men ingen granskning är gjord än. Rutiner som behöver ses över inkluderar: • Orosanmälan • Närvaro/frånvaro • Uppsägning av plats • Kränkande behandling • Plan mot diskriminering och kränkande behandling Förskoleförvaltningen arbetar enligt rutinen att anmäla oro för barn till socialtjänsten vid misstanke om att ett barn far illa, inklusive hedersrelaterat våld. Avdelning Kvalitet utbildar nyanställda rektorer varje termin i denna rutin. Under 2024 genomfördes även en större utbildningsinsats riktad till medarbetare. Förvaltningen har också under året deltagit i en staden-gemensam arbetsgrupp för att skapa en samverkansrutin mellan skolförvaltningarna och socialförvaltningarna. Förvaltningen planerar att redovisa arbetet med åtgärderna för nämnden i mars 2025, för att Göteborgs Stads plan för hedersrelaterat våld och förtryck ska kunna ingå.
▶ Pågående	Enligt svar till stadsrevisionen: Förvaltningen kommer	Det pågår ett systematiskt arbete och strukturerad samverkan med socialtjänsten på både generell nivå och

Åtgärdens status	Åtgärdsbeskrivning	Kommentar vid senaste uppföljning
Utveckla och stärka samverkan med socialförvaltningarna (C)	fortsätta att utveckla och stärka samverkan med socialförvaltningarna i de fyra stadsområdena.	med förebyggande socialtjänst (t.ex. genom familjecentralerna, familjecentrerat arbetssätt och barnhälsonätverken m.m.) och på riktad nivå och med den myndighetsutövande delen. Pågående insatser gällande samverkan med den myndighetsutövande delen av socialtjänsten: • Samverkansträffar med rektorer, chefer och medarbetare från barnhälsan och socialtjänstens mottagningsenhet Barn och unga. Nio träffar har genomförts sedan höstterminen 2022. • Regelbunden kompetensutveckling för rektorer och medarbetare om barns rättigheter och samverkan vid misstanke om att ett barn far illa. • Informationsträffar för medarbetare med socialtjänsterna på Hisingen och Sydväst. • Planering för dialog med socialtjänsten för medarbetare och vårdnadshavare på enskilda förskolor. • Basutbildning om små barn utsatta för våld i nära relation, genomförd under höstterminen 2024 med medarbetare från förskolor i Centrum, Hisingen och Nordost Förvaltningen planerar att redovisa arbetet med åtgärderna för nämnden i mars 2025, för att Göteborgs Stads plan för hedersrelaterat våld och förtryck ska kunna ingå.

5.10.3 Systematiskt brandskyddsarbete

Riskbeskrivning

Stadsrevisionens rekommendationer:

A) Nämnden rekommenderas att se till att det finns aktuella och dokumenterade riskanalyser, som revideras årligen, i samtliga verksamheter.

B) Nämnden rekommenderas att se till att tillräckliga övningsinsatser genomförs i samtliga verksamheter.

C) Nämnden rekommenderas att se till att egenkontroller genomförs i samtliga verksamheter.

Åtgärd	Åtgärdsbeskrivning	Kommentar vid senaste uppföljning
 Avslutad Upprätta och implementera rutin för uppföljning av SBA	Enligt svar till stadsrevisionen: Genomförda samt pågående åtgärder som anses svarar upp mot rekommendationerna från stadsrevisionen kopplat till nämndens systematiska brandskyddsarbete: Under våren har förskoleförvaltningen upprättat en rutin för intern kontroll kopplat till det systematiska brandskyddsarbetet i verksamheten. Rutinen innebär att förvaltningens säkerhetssamordnare från mars 2024 genomför kontinuerliga stickprovskontroller. Samtliga delar som revisionen har med i rekommendationerna gällande systematiskt brandskyddsarbete granskas i samband med stickprovskontrollerna då säkerhetssamordnaren, i samband med stickprovskontrollerna, bland annat kontrollerar om det: • har genomförts en utrymningsövning en gång per termin • har genomförts en riskanalys de senaste 12 månaderna • har genomförts SBA-rond en gång per kvartal Utöver den rutin gällande intern kontroll som beskrivs ovan håller förvaltningen på att upprätta en rutin som reglerar uppföljning av det systematiska brandskyddsarbetet. Enligt stadens riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete ska varje förvaltning en gång per år göra en sammanställning över verksamhetens systematiska brandskyddsarbete som ska presenteras för nämnden. Den aktuella rutinen som förvaltningen håller på att ta fram innehåller bland annat en beskrivning över hur denna årliga sammanställning framöver ska tas fram och hur den ska presenteras för nämnden. De delar som rekommendationerna från revisionen avser kommer ingå i sammanställningen. Sammanställningen kommer i likhet med resultatet från den interna kontrollen utgöra ett verktyg för att åtgärda brister och	Förvaltningen har tagit fram en rutin för uppföljning av SBA. Rutinen fastställdes 2024-06-25 och återfinns under styrande dokument på digitala navet. Rutinen har implementerats i verksamheten. En årlig uppföljning över verksamhetens SBA har ställts samman. Resultatet presenteras för nämnden i årsrapporten under avsnitt <i>Styrinformation till nämnden</i>.

Åtgärd	Åtgärdsbeskrivning	Kommentar vid senaste uppföljning
	säkerställa efterlevnad till gällande regelverk. Planen är att rutinen ska fastställas och implementeras i början av hösten 2024.	

5.10.4 Utlämnande av allmän handling

Riskbeskrivning

Stadsrevisionens rekommendationer:

- A) Nämnden rekommenderas att säkerställa att begäran om allmän handling hanteras i enlighet med gällande lagstiftning kring offentlighet och sekretess.
B) Nämnden rekommenderas att stärka rektorernas kunskap om och följsamhet mot regelverk och rutiner för att lämna ut allmänna handlingar.

Åtgärdens status	Åtgärdsbeskrivning	Kommentar vid senaste uppföljning
 Avslutad Utbildningsinsatser kopplat till rektorer	Enligt svar till stadsrevisionen: Under 2023 har enheten kansli, planering och analys tagit fram stödmaterial kring offentlighet och sekretess för alla medarbetare i förvaltningen. Under maj 2024 har enhetschefen för kansli, planering och analys träffat verksamhetscheferna i den operativa ledningsgruppen för att ta fram en utbildningsplan för att öka rektorernas kunskap om regelverk och rutiner för att lämna ut allmän handling. På detta möte beslutades det att samtliga rektorer i förvaltningen ska genomföra en obligatorisk utbildning i offentlighet och sekretess och utlämnande av allmän handling under hösten 2024. Medarbetare från enheten kansli, planering och analys kommer att hålla i utbildningen. Utöver detta kommer samtliga rektorer rekommenderas att genomföra Intraservices digitala utbildning i frågan.	Utbildningsinsatser för rektor har genomförts. I november 2024 har alla rektorer i förvaltningen fått utbildning. I samband med utbildningen har alla rektorer även fått information om Intraservice digitala utbildning på området. Utbildningen kommer ingå i förvaltningens chefs- och ledarutvecklingsplattform.
 Avslutad	Enligt svar till stadsrevisionen:	En rutin har upprättats under våren 2024.

Åtgärdens status	Åtgärdsbeskrivning	Kommentar vid senaste uppföljning
Upprätta och implementera rutin för uppföljning	För att utveckla en systematik för uppföljningen av följsamheten av regelverk och rutiner kommer enheten för kansli, planering och analys få ett ansvar att följa upp inkomna ärenden.	Implementering har gjorts i samband med utbildningsinsats till rektorer som genomförts under hösten 2024. Åtgärden kan därför avslutas.
 Avslutad	Enligt svar till stadsrevisionen: Instruktionen för utlämnande av allmän kommer ändras så att det framkommer att den som får en begäran om utlämnande om allmän handling även måste kontakta registraturen som i sin tur kommer att följa upp hur ärendena behandlas.	Instruktionen har uppdaterats. Åtgärden kan därför avslutas.
 Pågående	Enligt svar till stadsrevisionen: Under hösten 2024 kommer avdelningen för styrning och ledning även genomföra stickprover kring efterlevnaden av regelverk och rutiner för utlämnande av allmän handling bland rektorer i förvaltningen. Avdelningen kommer även fortsättningsvis göra årliga stickprover kring efterlevnaden av regelverk och rutiner i frågan och vid behov vidta ytterligare åtgärder.	En rutin för intern kontroll och stickprover kommer tas fram inför 2025. Rutinen kommer att gälla från januari 2025 och arbetet med stickprover kommer att genomföras under första kvartalet 2025.
Upprätta och implementera rutin för intern kontroll		

5.10.5 Tillsyn av fristående huvudmän

Riskbeskrivning

Rekommendation från stadsrevisionen:

Nämnden rekommenderas att säkerställa att man fullgör sitt tillsynsansvar över fristående huvudmän på ett ändamålsenligt sätt.

Åtgärdens status	Åtgärdsbeskrivning	Kommentar vid senaste uppföljning
▶ Pågående Effektivisera tillsynsprocessen	Enligt svar till stadsrevisionen: Enheten för juridik och tillsyn har under 2023 arbetat med att se över tillsynsprocessen i syfte att effektivisera tillsynsarbetet. En metod för bastillsyn har utformats för effektivare tillsyn och utöver bastillsynen genomförs utökad tillsyn efter behov. Under 2024 pågår ett fortsatt arbete med att förenkla tillsynsprocessen.	Under 2024 har enheten för fristående verksamhet arbetat med att ta fram rutiner och processbeskrivningar för att utveckla och effektivisera tillsynsarbetet. I arbetet med att ta fram rutiner och processbeskrivningar har det även ingått att identifiera delar i arbetet som kan effektiviseras. Utöver detta har det genomförts en kartläggning av genomförd tillsyn och en behovsprövning av vilka verksamheter som behöver prioriteras i tillsynsarbetet har genomförts. Utifrån detta har det tagits fram en tydlig plan för på vilka fristående enheter som tillsyn ska genomföras både på kort och längre sikt. Under 2024 har tillsyn på 48 fristående enheter påbörjats (t.o.m. 29 november 2024), 20 av dessa har varit riktade tillsyner på ett specifikt område medan 28 tillsyner varit mer generella och omfattande. Under 2024 har 60 tillsyner avslutats (flera av dessa är tillsyner på påbörjats innan 2024). Enheten har dock identifierat ett behov av att se över processerna ytterligare så insatsen kommer att fortgå under 2025.

5.10.6 Beslut om åtgärder vid negativa avvikelser

Riskbeskrivning

Rekommendation från stadsrevisionen:

Nämnden rekommenderas att fatta nödvändiga beslut om åtgärder för att nå en budget i balans när uppföljningsrapporterna visar på negativa avvikelser.

Åtgärdens status	Åtgärdsbeskrivning	Kommentar vid senaste uppföljning
 Avslutad	Enligt svar till stadsrevisionen:	Verksamheten har i nuläget en budget i balans. Nämnden har därmed inte behövt fatta beslut om åtgärder i den senaste rapporteringen.
Utveckla rapporteringen till nämnden	Genom att kontinuerligt rapportera via ekonomiska lägesrapporter, delår- och årsrapporter möjliggör förvaltningen för nämnden att löpande få styrinformation om verksamhetens ekonomiska resultat. Detsamma gäller för förvaltningsdirektören som vid negativa avvikelser kan ta fram och presentera förslag på åtgärder till nämnden i enlighet med stadens regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning. I syfte att kvalitetssäkra beslutsunderlag till nämnd arbetar förvaltningen även med att utveckla rapporteringen till både innehåll och form utifrån identifierade brister och behov.	Förvaltningen har dock utvecklat innehållet i delårsrapporteringen och årsrapporteringen. Numera ingår en fördjupad ekonomisk uppföljning till nämnden under avsnittet <i>Styrinformation till nämnden</i> .

6 Redovisning av nämndens och styrelsens uppdrag

6.1 Redovisning av uppdrag från Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen i och utanför budget

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Grundskolenämnden, förskolenämnden, utbildningsnämnden och lokalnämnden får i uppdrag att tillsammans öka graden av samnyttjande av stadens lokaler. Uppdragsår 2021 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	✓ Avslutad 2024-09-26 Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-09-25 § 154 N608-0915/24 punkt 3e.
Förskolenämnden får i uppdrag att tillsammans med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning arbeta med kompetenshöjande insatser för befintlig personal med annat modersmål än svenska samt inkludera validering av svenska språket vid nyrekrytering. Uppdragsår 2022 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	✓ Avslutad 2024-09-26 Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-09-25 § 154 N608-0915/24 punkt 3d.
Förskolenämnden får i uppdrag att utöka öppettiderna på öppna förskolan i socioekonomiskt utsatta områden. Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	✓ Avslutad 2024-09-26 Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-09-25 § 154 N608-0915/24 punkt 3f.
Förskolenämnden får i uppdrag att öppna ytterligare en förskola med barnomsorg på obekväm arbetstid. Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	✓ Avslutad 2024-10-03 Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-02-28 § 37 N608-3238/23 punkt 1
Förskolenämnden får i uppdrag utreda vilka särskilda anställningsvillkor som kan erbjudas för att förbättra förutsättningarna för att locka utbildad personal till förskolor med sociala utmaningar.	▶ Pågående 2024-12-19 Redovisning av kommunfullmäktiges

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	uppdrag att utreda särskilda anställningsvillkor för att locka utbildad personal till förskolor med sociala utmaningar skedde vid nämndsammanträdet 2024-06-19. Förskolenämnden beslutade då att bordlägga ärendet (§ 120 N608-3330/23). I samband med sammanträdet 2024-08-28 beslutade nämnden att återremittera ärendet enligt nedan (§ 136 N608-3330/23): Ärendet återremitteras till förskoleförvaltningen som får i uppdrag att komplettera tjänsteutlåtandet med: 1. En utredning om hur mycket den socioekonomiska resursfördelningen behöver öka för att höja likvärdighet i stadens förskolor samtidigt som kvaliteten i förskolor med lågt socioekonomiskt index behålls. I utredningen ska det ingå en bedömning av hur mycket resurser som behöver tillföras för att en ökning av den socioekonomiska viktningen inte ska drabba förskolor med lågt socioekonomiskt index. 2. En prioritering av vilka konkreta insatser som behöver göras för öka incitamenten att arbeta i förskolor med sociala utmaningar samt kostnader för dessa. Förvaltningen har kompletterat tjänsteutlåtandet och presenterat det för nämnden i samband med sammanträdet 2024-12-18. Förskolenämnden beslutade då att bordlägga ärendet (§ 230 N608-3330/23).
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att tillgängliggöra lokaler som efterfrågas av valnämnden för att säkerställa tillgång till vallokaler över hela Göteborg. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	✓ Avslutad 2024-09-26 Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-09-25 § 154 N608-0915/24 punkt 3b.
Förskolenämnden får i uppdrag att erbjuda förskoleplats för alla barn som bor eller vistas under längre tid i Göteborg. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	✓ Avslutad 2024-09-26 Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-09-25 § 154 N608-0915/24 punkt 3g.
Förskolenämnden får i uppdrag att säkerställa att förskolan inte kräver att barn tar med sig matsäck eller mellanmål i förskolan. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	✓ Avslutad 2024-09-26 Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-09-25 § 154 N608-0915/24 punkt 3c.

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Förskolenämnden får i uppdrag att utreda hur öppethållande under senare delen av dagen kan organiseras för att underlätta schemaläggning för personal och förbättra det pedagogiska innehållet för barnen. <i>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</i>	 Pågående 2024-12-06 Förvaltningen har gjort en juridisk utredning avseende vilka möjligheter som finns att begränsa antalet enheter som erbjuder längre öppettider för att skapa möjligheter för att kunna underlätta schemaläggning samt förbättra det pedagogiska innehållet. Förvaltningen har också sett över hur närvaron ser ut i staden under senare delen av dagen. Kartläggningen visade att behovet inte är omfattande, där andelen schemalagda barn under senare delen av dagen är max 5,1 procent (eller 1 200 barn) kl.17:15 för att sjunka till något enstaka barn kl. 18:45. Genom att förvaltningen arbetar aktivt med enhetssammanslagningar, strategisk personalplanering samt inriktningsprinciper vid nybyggnation med minst 4 avdelningar per förskola kan verksamheter genomföras så att barn erbjuds ett pedagogiskt innehåll även under senare del av dagen. Uppdraget bedöms därmed som avslutat. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband med att årsrapporten presenteras för nämnden på sammanträdet 2025-02-05.
Förskolenämnden får i uppdrag att utreda kompensatoriska åtgärder i verksamheten, såsom fler utflykter, i syfte att förbättra verksamheten i befintliga förskolor där utrymmesbrist råder. <i>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut</i>	 Avslutad 2024-12-19 Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-12-18 § 234 N608-1893/24
Förskolenämnden får i uppdrag att utveckla den uppsökande verksamheten för att fler barn ska skrivas in och delta i förskolan. <i>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</i>	 Pågående 2024-12-13 Förvaltningen har under året arbetat med att utveckla den uppsökande verksamheten. Den primära målgruppen för arbetet har varit vårdnadshavare i särskilt utsatta områden, som inte har sina barn inskrivna i förskolan i åldern 3-5 år. Samverkan mellan öppna förskolan, brobyggare och andra samverkansaktörer är etablerat och sker regelbundet. Förvaltningen har svårigheter att följa upp om insatserna leder till fler barn i förskolan på individnivå men uppföljning sker per mellanområde och stadsområde.

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
	Sammanfattningsvis är det svårt att nå ut till målgruppen, delvis beroende på desinformationskampanjer och tillförlitlighet kring folkbokföringsadresser. Att få in fler barn i förskolan ingår som en del i ett av de inringade utvecklingsområdena för förskolenämnden inför 2025. Utvecklandet av den uppsökande verksamheten kommer därmed fortsätta även 2025.
Förskolenämnden får i uppdrag att utöka regnbågstiderna på öppna förskolan. <i>Uppdragsår</i> 2024 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag inom budgetbeslut	 Pågående 2024-12-06 Uppdraget genomförs i samband med att den nya öppna förskolan öppnar i Gamlestaden 2026.
Förskolenämnden, grundskolenämnden, idrotts- och föreningsnämnden, nämnden för funktionsstöd, utbildningsnämnden samt äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att ta fram funktionsprogram i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. <i>Uppdragsår</i> 2024 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag utanför budgetbeslut	 Avslutad 2024-10-31 Nämnden har förklarat uppdraget som fullgjort 2024-10-23 § 177 N608-1872/24.
Förskolenämnden, äldre samt vård- och omsorgsnämnden, grundskolenämnden, nämnden för funktionsstöd och socialnämnd Sydväst får i uppdrag att återskapa hur genomförande av uppdrag om låglönesatsning har bidragit till lönemässiga förflyttningar i de grupper med lägst löner i Göteborgs Stad. <i>Uppdragsår</i> 2024 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag utanför budgetbeslut	 Pågående 2024-12-06 - I mars 2024 hade 638 medarbetare anställda tills vidare en månadslön under 25 000 kr, i 2023 års lönenivå. Cirka hälften av dessa medarbetare hade befattning som förskoleassistent. Resterande utgjordes av medarbetare med befattning barnskötare, måltidsbiträde och lokalvårdare. - I april 2024 hade 206 medarbetare anställda tills vidare en månadslön under 25 000 kr, i 2024 års lönenivå. Cirka 150 av dessa medarbetare har befattning som förskoleassistent. Knappt 40 som barnskötare och endast ett 10-tal som måltidsbiträde eller lokalvårdare. En lönemässig förflyttning i 2024 års löneöversyn har skett som innebär att andelen anställda tills vidare med en månadslön på 25 000 kr eller mer har ökat

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
	från 90,1 procent till 96,8 procent. Uppdraget bedöms därmed som avslutat. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband med att årsrapport 2024 presenteras för nämnden på sammanträdet 2025-02-05.
Samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att omedelbart säkerställa att geografiska inköpsstopp och annan sanktionspolitik enbart utgår från sanktioner beslutade av FN eller EU. <i>Uppdragsår 2024</i> <i>Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut</i>	 Pågående 2024-12-02 Förvaltningen har en tydlig inköpsorganisation med ett begränsat antal beställare. Vid inköp utgår verksamheten från stadens ramavtal. Bedömningen är att det inte förekommer geografiska inköpsstopp och annan sanktionspolitik utöver de sanktioner som är beslutade av FN eller EU. Förvaltningens inköpssamordnare träffar kontinuerligt utsedda inköpsspecialister i verksamheten för att informera och föra dialog om nya regler och direktiv. Det förs protokoll från träffarna som förmedlas ut till resten av beställarna i verksamheten. Information enligt aktuellt uppdrag har förmedlats ut i samband med att förvaltningens inköpssamordnare träffade inköpsspecialisterna den 13:e december 2024. Uppdraget bedöms därmed som avslutat. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband att årsrapporten 2024 presenteras för nämnden på sammanträdet 2025-02-05.
Samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad får i uppdrag att aktivt överväga möjligheter till ökat samutnyttjande av resurser inom kommunikationsområdet. Konsekvenser relaterade till arbetsmiljöaspekter och eventuella upphandlingsregler ska redovisas. Samverkan ska i samband med uppdragets genomförande ske med fackliga parter. <i>Uppdragsår 2024</i> <i>Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut</i>	 Pågående 2025-01-14 Kommunikationscheferna i de fyra utbildningsförvaltningarna träffas regelbundet, sedan några år tillbaka, för att samverka och samarbeta. Fokus ligger på att skapa gemensam nytta och utveckla kommunikationen där förvaltningarna har beröringspunkter och kan dra lärdom av varandras erfarenheter. Genom samarbetet skapar förvaltningarna bättre förutsättningar för måluppfyllelse och för att resurserna kan användas på bästa sätt. Utbildningsförvaltningarna har genom åren haft gemensamma arbetsgrupper för olika uppdrag. Under 2024 och 2025 finns det till exempel en arbetsgrupp som jobbar tillsammans för att ta fram informationsmaterial om samtliga skolformer till gemensamma målgrupper. Vidare uppmuntrar kommunikationscheferna sina

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
	medarbetare att ta kontakt med varandra för att samarbeta, stämma av, diskutera, och producera tillsammans även i frågor som annars innebär enskilt arbete när till exempel dokument som rutiner, planer och nya arbetssätt ska tas fram för den egna förvaltningen. Det har skapat ett mervärde för medarbetarna att ha bollplank i roller där man annars är ensam på sin avdelning och förvaltning. Utbildningsförvaltningarna samverkar också med andra förvaltningar och bolag i staden i olika frågor som uppstår. Uppdraget bedöms som fullgjort. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband med att årsrapporten presenteras för nämnden på sammanträdet 2025-02-05.
Samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad får i uppdrag att identifiera befattningar i sina verksamheter som bedöms vara utsatta för hög risk för infiltration. Uppdraget ska ha genomförts sex månader efter kommunfullmäktiges beslut. <i>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut</i>	 Pågående 2024-12-02 Uppdraget omhändertas av förvaltningens säkerhetsfunktion tillsammans med HR. Förvaltningen har kartlagt vilka befattningar inom stödfunktionerna som bedöms vara utsatta för hög risk för infiltration. Kartläggning kopplat befattningar inom kärnverksamheten pågår.
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd och förskolenämnden får i uppdrag att minska andelen visstidsanställda och öka andelen tillsvidareanställda i sina verksamheter. <i>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</i>	 Avslutad 2024-09-26 Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-09-25 § 154 N608-0915/24 punkt 3a.
Äldre- samt vård och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd, förskolenämnden och socialnämnderna får i uppdrag att genomlysna sina verksamheter för att identifiera administrativa arbetsuppgifter som bedöms möjliga att ta bort i syfte att frigöra tid och resurser till brukarnära arbete. Kartläggningen ska redovisas till kommunstyrelsen. <i>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</i>	 Pågående 2024-12-20 Utifrån tidigare uppdrag från kommunfullmäktige om minskad administration genomförde förskoleförvaltningen en kartläggning under hösten 2023. I samband med kartläggningen identifierade förvaltningen 15 aktiviteter som syftar till att minska administrativa arbetsuppgifter och som förvaltningen beslutat att prioritera att arbeta med under 2024 och 2025. 12 av de 15 aktiviteterna som identifierades har påbörjats under 2024.

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
	En av aktiviteterna har utgått då den inte är aktuell längre utifrån den omorganisation som genomförde i förvaltningen inför 2024. En av aktiviteterna har slutförts under 2024. Arbetet med resterande aktiviteterna kommer fortsätta under 2025. Det aktuella uppdraget bedöms som slutfört utifrån att en kartläggning genomförts. Förvaltningen kommer redovisa ärendet i ett separat ärende till nämnden i början av 2025.

6.2 Redovisning av nämndens egna uppdrag

Uppdrag från Nämnden	Status och kommentar
Dnr 608-0540/21 Förskolenämnden ger förvaltningen uppdrag om språktest vid nyrekrytering till förskole och pedagogisk omsorg Nämnd/Styrelse	✓ Avslutad 2024-10-03 Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-08-28 § 137 N608-0540/21 punkt 1.
Dnr 608-1501/22 Förskolenämnden ger förvaltningen ett nytt uppdrag att initiera en familjecentralsliknande verksamhet i Hammarkullen. Nämnd/Styrelse	▶ Pågående 2024-12-04 Det finns en styrgrupp och projektledare för etablering av en familjecentral. Uppdraget beräknas återrapporteras till nämnd i februari 2025.
Dnr N608-0563/23 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att i samverkan med VGR, förse nämnden med fördjupad information om svårigheterna med att etablera en familjecentral i Gårdsten samt undersöka framtida etablering Nämnd/Styrelse	▶ Pågående 2024-12-04 På initiativ från Gårdstens Vårdcentral utreddes möjligheten till att starta familjecentral vintern 2020-2021. Förskoleförvaltningen bjöd in Gårdstens Vårdcentral, BMM, socialtjänst och Angereds Närsjukhus till ett möte 23 september 2024 för att starta upp dialogen kring huruvida det finns intresse och förutsättningar att starta familjecentral i Gårdsten. Uppdraget återrapporteras till nämnd i januari 2025.
Dnr N608-0563/23 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att utreda hur Gårdstens öppna förskola kan attrahera fler besökare Nämnd/Styrelse	▶ Pågående 2024-12-04 Utredning är gjord och insatser planerade/har börjat genomföras. Förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning har beslutat att ha språkträning inför SFI (svenska för invandrare) på öppna förskolan i Gårdsten under 2025. Förvaltningen kan se att antalet besökare redan nu har ökat. Uppdraget återrapporteras till nämnd i januari 2025.
Dnr N608-2511/24 Förvaltningsdirektören ges i uppdrag att omhänderta slutsatserna från utredningen om område Stadsgemensamts verksamheter och återkomma med eventuella förslag på förändrad organisation. Detta ska	✓ Avslutad 2024-12-19 Nämnden har förklarat uppdraget som

Uppdrag från Nämnden	Status och kommentar
göras i samverkan med övriga utbildningsförvaltningar. Nämnd/Styrelse	slutfört 2024-12-18 § 233 N608-3324/24.
Dnr N608-3238/23 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att i samband med organisationsförändringen föra dialog med vårdnadshavare före, under och efter att förändringarna har trätt i kraft i syfte att säkerställa att familjernas behov av barnomsorg på obekvämt arbetstid tillgodoses. Nämnd/Styrelse	✓ Avslutad 2024-09-26 Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-09-25 § 154 N608-0915/24 punkt 3h.
Dnr N608-3238/23 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheten att öppna en dygnet-runt-öppen förskola i nordöstra Göteborg. Nämnd/Styrelse	▶ Pågående 2024-09-27 Utredning pågår och kommer presenteras för nämnden i början av 2025.
Dnr N608-3327/23 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att i samband med att det äldre barnet börjar gå 15 timmar i veckan informera alla föräldralediga vårdnadshavare som har äldre barn på förskolan om möjligheten att ansöka om utökad vistelsetid Nämnd/Styrelse	✓ Avslutad 2024-10-03 Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-06-19 § 122 N608-3327/23
Dnr N608-3330/23 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att komplettera tjänsteutlåtandet med en prioritering av vilka konkreta insatser som behöver göras för öka incitamenten att arbeta i förskolor med sociala utmaningar samt kostnader för dessa. Nämnd/Styrelse	▶ Pågående 2024-12-19 Förvaltningen har kompletterat tjänsteutlåtandet och presenterat det för nämnden i samband med sammanträdet 2024-12-18. Förskolenämnden beslutade då att bordlägga ärendet (§ 230 N608-3330/23).
Dnr N608-3330/23 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att komplettera tjänsteutlåtandet med en utredning om hur mycket den socioekonomiska resursfördelningen behöver öka för att höja likvärdighet i stadens förskolorsamtidigt som kvaliteten i förskolor med lågt socioekonomiskt index behålls. I utredningen ska det ingå en bedömning av hur mycket resurser som behöver tillföras för att en ökning av den socioekonomiska viktningen inte ska drabba förskolor med lågt socioekonomiskt index. Nämnd/Styrelse	▶ Pågående 2024-12-19 Förvaltningen har kompletterat tjänsteutlåtandet och presenterat det för nämnden i samband med sammanträdet 2024-12-18. Förskolenämnden beslutade då att bordlägga ärendet (§ 230 N608-3330/23).

Uppdrag från Nämnden	Status och kommentar
Förskoleförvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheten att konvertera en av de närliggande förskolorna med flera avdelningar till en förskola med finskspråkig inriktning. Nämnd/Styrelse	 Pågående 2024-12-19 Förvaltningen redovisade uppdraget för nämnden i samband med sammanträdet 2024-12-18. Förskolenämnden beslutade då att bordlägga ärendet (§ 235 N608-0708/24).
Förskolenämnden ger förvaltningen i uppdrag att införa test av kandidatens språk vid nyrekrytering i enlighet med den inriktning som beskrivs i tjänsteutlåtandet. Nämnd/Styrelse	 Pågående 2024-11-28 Arbete pågår med att upprätta avtal med leverantör, PUB avtal samt konsekvensbedömningar. Planen är att språktest kommer att införas i mars 2025.
Förvaltningsdirektören får i uppdrag att redovisa arbetet med främjande av modersmål i den pedagogiska verksamheten för språkutveckling hos barn med annat modersmål än svenska och vid behov föreslå utökningar eller förbättringar gällande förskolebarnens möjligheter att utveckla sitt modersmål Nämnd/Styrelse	 Ej påbörjad 2025-01-16 Uppdraget är inte påbörjat ännu. Arbetet startas upp efter årsskiftet 2024-2025. Uppdraget beräknas rapporteras till nämnden i april 2025.
Förvaltningsdirektören får i uppdrag att stimulera och genomföra fler frivilliga personalutbyten för kompetensutveckling och språklyft för personal mellan förskolor med högt socioekonomiskt index och förskolor med lågt socioekonomiskt index, i likhet med utbytet mellan förskolorna i Lövgärdet och Utby. Nämnd/Styrelse	 Pågående 2024-12-06 En rutin för frivilliga personalbyten har tagits fram och kommunicerats, som stöd till chefer för att förenkla och kvalitetssäkra hanteringen. I stödet ingår också ett samtalsunderlag kring språk och kommunikation. Uppdraget bedöms som avslutat. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband med att årsrapport 2024 presenteras för nämnden på sammanträdet 2025-02-05
N608-2934/24 Förvaltningen får i uppdrag att i samverkan med grundskoleförvaltningen återkomma till nämnden med förslag på arbetssätt för systematisk uppföljning av den obligatoriska kartläggningen i förskoleklass i syfte att bättre kunna analysera och förbättra förskoleverksamheternas kvalitet. Nämnd/Styrelse	 Pågående 2025-01-15 En språkkartläggning, som bygger på det nationella kartläggningsmaterialet Hitta språket, genomförs i förskoleklass en gång per år. Hitta språket har på regeringens uppdrag tagits fram för att ge ett tydligt och konkret stöd för kartläggning av språklig medvetenhet.

Uppdrag från Nämnden	Status och kommentar
	Sedan årsskiftet 2024-2025 finns statistik tillgängligt i förvaltningens analysverktyg. Informationen i analysverktyget bygger på beslut i grundskoleförvaltningen om vilka moduler förskollärare i förskoleklass ska använda med barnen vid kartläggningstillfället. Resultatet av kartläggningen kan kopplas till respektive förskola. Det innebär att förvaltningen har möjlighet att följa hur grupper av barn på specifika förskolor eller områden har bedömts i språkkartläggningen, även efter att de lämnat förskoleverksamheten. Information om och lansering av denna statistik har påbörjats i december 2024.
N608-3281/24 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att i samverkan med socialnämnd Hisingen och VGR att verka för en öppen förskola på familjecentral i Backa. Nämnd/Styrelse	 Ej påbörjad 2025-01-14 Nämnden tilldelade förvaltningen uppdraget i samband med sammanträdet den 27 november. Förvaltningsdirektören har utsett en ansvarig avdelningschef för uppdraget. Arbetet med uppdraget påbörjas i början av 2025.
N608-3561/24 Förvaltningen får i uppdrag att se över och föreslå en tydligare hantering gentemot nämnden gällande beslut av sammanslagningar av enheter utifrån arbetsmiljön men även barnens och vårdnadshavares perspektiv. Nämnd/Styrelse	 Ej påbörjad 2025-01-14 Nämnden tilldelade förvaltningen uppdraget i samband med sammanträdet den 27 november. Förvaltningsdirektören har utsett en ansvarig avdelningschef för uppdraget. Uppdraget kommer omhändertas under våren 2025.
N608-3377/24 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att se över och ta fram rutiner för förebyggande av sexuella övergrepp på barn i förskolan. Nämnd/Styrelse	 Pågående 2025-01-14 Ett arbete pågår sedan oktober 2024 med framtagande av insatser som tillsammans ska utgöra ett samlat stöd till rektor i frågor om barns integritet och trygghet. Insatserna omfattar: 1. Temasida "Barns integritet" på digitala navet där hänvisning till aktuella rutiner, tips på konkreta arbetssätt, presentationsmaterial och FAQ (sammanställning över svar på vanligt förekommande frågor) ska finnas 2. Nyheter på digitala navet för att uppmärksamma rutiner samt FAQ 3. Erbjudna utbildningar för personal i förskolan. FAQ är färdigställd och kommunicerad genom digitala navet. Utbildningsinsatser

Uppdrag från Nämnden	Status och kommentar
	samt temasida återstår att planera och genomföra. Vid rekrytering finns rutiner sedan tidigare som säkerställer referenstagning och utdrag ur belastningsregistret. Övrigt förebyggande arbete faller under skollag och diskrimineringslag och kravet på ett aktivt åtgärdande arbete som rymms inom ramen för förskolornas värdegrundsarbete och förskolornas planer mot diskriminering och kränkande behandling.
Yrkande från S, V, MP angående att stegvist införa sju timmars arbetsdag på förskolor i utsatta områden. 1. Förvaltningen får i uppdrag att på två förskolor införa sju timmars arbetsdag. Införandet ska omfatta förskollärare och barnskötare i förskolor där andelen utbildad personal är låg idag i något av Göteborgs stads socioekonomiskt utsatta områden.2. Utifrån detta ska sedan en utvärdering som kan ligga till grund för ett bredare införande av kortare arbetstid i förskolor i utsatta områden göras. Nämnd/Styrelse	 Pågående 2024-12-05 Utifrån dialog i presidiet kommer en deluppföljning av uppdraget göras och presenteras i början av 2025. En större uppföljning görs när 2025 års uppdrag (att utöka arbetet med sju timmars arbetsdag på ytterligare två förskolor) är avslutat.